

**Державне підприємство
«Гарантований Покупець»**

**Фінансова звітність
за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року
та звіт незалежного аудитора**

Зміст

Заява про відповідальність керівництва за підготовку і затвердження фінансової звітності	1
Звіт незалежного аудитора	2
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	8
Баланс (Звіт про фінансовий стан)	10
Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)	12
Звіт про власний капітал	13
Примітки до фінансової звітності	15
1. Інформація про підприємство	15
2. Законодавче і нормативне регулювання діяльності	15
3. Операційне середовище	17
4. Основні принципи облікової політики	23
5. Доходи та витрати	35
6. Основні засоби	39
7. Оренда	40
8. Нематеріальні активи	41
9. Запаси	41
10. Торговельна та інша дебіторська заборгованість	41
11. Грошові кошти	44
12. Торговельна та інша кредиторська заборгованість	44
13. Резерви та забезпечення	45
14. Умовні та контрактні зобов'язання	46
15. Інші оборотні активи та інші поточні зобов'язання	47
16. Доходи майбутніх періодів	47
17. Зміни у власному капіталі	47
18. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	47
19. Операції з пов'язаними сторонами	48
20. Управління ризиками	49
21. Події після дати балансу	49

Заява про відповідальність керівництва за підготовку і затвердження фінансової звітності

Нижченаведена заява зроблена з метою визначення відповідальності керівництва щодо фінансової звітності Державного підприємства «Гарантований покупець» (далі – «Підприємство»).

Керівництво Підприємства відповідає за підготовку фінансової звітності, що достовірно відображає у всіх суттєвих аспектах фінансовий стан Підприємства станом на 31 грудня 2021 року, а також сукупний дохід за рік, що закінчився на цю дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ).

При підготовці фінансової звітності керівництво Підприємства несе відповідальність за:

- Вибір належних принципів бухгалтерського обліку і їх послідовне застосування;
- Застосування обґрунтованих оцінок і допущень;
- Дотримання відповідних МСФЗ і розкриття всіх суттєвих відхилень в примітках до фінансової звітності;
- Підготовку фінансової звітності, виходячи з припущення, що Підприємство продовжуватиме свою діяльність в найближчому майбутньому, за винятком випадків, коли таке припущення неправомірне.

Керівництво Підприємства також несе відповідальність за:

- Розробку, впровадження і забезпечення функціонування ефективної і надійної системи внутрішнього контролю на Підприємстві;
- Підтримку системи бухгалтерського обліку, що дозволяє у будь-який момент підготувати з достатнім ступенем точності інформацію про фінансовий стан Підприємства і забезпечити відповідність фінансової звітності вимогам МСФЗ;
- Вживання заходів в межах своєї компетенції для забезпечення збереження активів Підприємства;
- Запобігання і виявлення фактів шахрайства і інших зловживань.

Керівник

Андрій ПИЛИПЕНКО

Головний бухгалтер

Лариса ШИНКАРЬОВА

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Власнику та управлінському персоналу Державного підприємства «Гарантований Покупець»

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності Державного підприємства «Гарантований Покупець» (далі – «Підприємство»), що складається з:

- балансу (звіту про фінансовий стан) станом на 31 грудня 2021 р.;
- звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про власний капітал та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою; та
- приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком можливого впливу питань, описаних в параграфах (i)-(ii) розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, та за винятком впливу питання, описаного в параграфі (iii) розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Підприємства на 31 грудня 2021 р. та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

- (i). Як зазначено в примітці 14.2 до фінансової звітності, Підприємство виступає відповідачем у різних судових процесах та спорах щодо розрахунків з виробниками електричної енергії та оцінило ймовірність негативного вирішення судових спорів та визнало відповідні резерви під зобов'язання за судовими справами в сумі 588 832 тис. грн. станом на 31 грудня 2021 року (на 31 грудня 2020 року - 21 тис. грн.). Ми не мали змоги отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі, щодо належної оцінки Підприємством ймовірного вибуття ресурсів, що втілюють у собі економічні вигоди, оскільки така оцінка не була підтверджена переконливим висновком компетентного юридичного консультанта. Після звітної дати Підприємство прогало низку судових справ, розгляд значної кількості судових справ станом на дату затвердження фінансової звітності ще триває. Однак, через відсутність достатніх і прийнятних аудиторських доказів ми не змогли оцінити повноту визнання забезпечення відповідно до МСБО (IAS) 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» та визначити, чи існує потреба в коригуванні суми забезпечення під виконання зобов'язань за судовими позовами станом на 31 грудня 2021 року та відповідних витрат за 2021 рік. Наша думка щодо фінансової звітності за 2020 рік була відповідним чином модифікована відносно цього питання.
- (ii). Як зазначено у примітці 21 до фінансової звітності на дату затвердження цієї фінансової звітності акти приймання-передачі послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії були погоджені НЕК «Укренерго» лише за п'ять з дванадцяти місяців за 2021 рік. У зв'язку з цим, ми не мали змоги отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо доходу від наданих послуг НЕК «Укренерго» в рамках спеціальних обов'язків в сумі 21 416 409 тис. грн., які відображено у звіті про фінансові результати за рік, що завершився 31 грудня 2021 р., і, відповідно, ми не змогли переконатися в оцінці відповідних доходів

за допомогою альтернативних аудиторських процедур. У зв'язку з цим ми не мали змоги визначити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях суми відповідних доходів від основної діяльності за 2021 рік та торговельної дебіторської заборгованості на 31 грудня 2021 року.

- (iii). Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року Підприємство не визнало резерв очікуваних кредитних збитків, оскільки, як вказано у примітці 10 до фінансової звітності, оцінка резерву очікуваних кредитних збитків була здійснена лише за наявності об'єктивних свідчень неплатоспроможності контрагента або відсутності оплати від дебітора протягом 365 днів, та не проводилась відносно дебіторської заборгованості, що утворилася на балансуєчому ринку електричної енергії, що не відповідає МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти», відповідно до якого резерв під кредитні збитки створюється з моменту первісного визнання активу. Кількісна оцінка впливу цього відхилення від Міжнародних стандартів фінансової звітності на фінансову звітність станом на 31 грудня 2021 року та за рік, що закінчився зазначеною датою, не була визначена. Наша думка щодо фінансової звітності за 2020 рік також була відповідним чином модифікована відносно цього питання.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Підприємства згідно з *Міжнародним Кодексом Етики Професійних Бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності)* Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на примітку 3.2 та примітку 21 до фінансової звітності, в яких вказується, що за результатами 2021 року Підприємство отримало чистий збиток в сумі 324 719 тис. грн., станом на 31 грудня 2021 року поточні зобов'язання Підприємства перевищували його оборотні активи на 396 993 тис. грн., станом на звітну дату у Підприємства є суттєва сума непогашеної в строк дебіторської та кредиторської заборгованості. Крім того, з 24 лютого 2022 року на діяльність Підприємства негативно впливає військове вторгнення в Україну, що триває, причому масштаби подальшого розвитку подій або терміни їх завершення залишаються невизначеними. Через ці події Підприємство зазнало значного впливу на операційному рівні. Як зазначено в примітці 3.2, ці події або умови разом із іншими питанням, викладеними в примітці 21, вказують, що існує суттєва невизначеність, яка може поставити під значний сумнів здатність Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту, що включають найзначніші оцінені ризики суттєвого викривлення, у тому числі оцінені ризики суттєвого викривлення внаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Додатково до питань, описаних в розділі «*Основа для думки із застереженням*», і питання, описаного в розділі «*Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності*», ми визначили, що відсутні ключові питання аудиту, про які необхідно повідомити в нашому звіті.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Звіті про управління, підготовленому у відповідності до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та інших застосовних законодавчих і нормативних вимог, але не містить фінансової звітності та нашого звіту аудитора щодо неї.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією зазначеною вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми дійшли до висновку, що інформація, наведена в Звіті про управління, є суттєво викривленою з того саме питання, яке наведено вище в параграфі (iii) розділу «*Основа для думки із застереженням*» нашого звіту. Також, ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі стосовно питань, наведених в параграфах (i)-(ii) розділу «*Основа для думки із застереженням*» нашого звіту. Отже, ми не змогли визначити, чи ця інформація є суттєво викривленою у зв'язку з такими питаннями.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Підприємство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Підприємства.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Підприємства;

- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставили під значний сумнів здатність Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Підприємство припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за край виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додаткова інформація, яка вимагається статтею 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

У відповідності до вимог статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» ми наводимо в нашому звіті незалежного аудитора наступну інформацію, яка вимагається на додаток до вимог Міжнародних стандартів аудиту:

Призначення і тривалість аудиторського завдання

Нас було призначено аудиторами Підприємства відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України №179-р від 10 березня 2021 року для виконання обов'язкового аудиту фінансової звітності Підприємства за роки, що закінчились 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року. Загальна тривалість виконання нами аудиторського завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності Підприємства без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень складає 2 роки.

Надання неаудиторських послуг та незалежність

Ми підтверджуємо, що наскільки ми знаємо і переконані, ми не надавали Підприємству або контрольованим ним суб'єктам господарювання заборонені законодавством неаудиторські послуги, зазначені у четвертій частині статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». Ми, включаючи ключового партнера з аудиту, були незалежними по відношенню до Підприємства при проведенні нашого аудиту. Крім того, ми не надавали Підприємству або контрольованим ним суб'єктам господарювання інші послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту.

Узгодженість з додатковим звітом для аудиторського комітету

Ми підтверджуємо, що наша аудиторська думка щодо фінансової звітності, викладена в цьому звіті незалежного аудитора, узгоджується з додатковим звітом для аудиторського комітету від 11 липня 2022 р.

Узгодженість звіту про управління з фінансовою звітністю

Ґрунтуючись на результатах проведеної в ході аудиту роботи з урахуванням сформованих в процесі аудиту знань і розуміння діяльності Підприємства та умов його роботи, в усіх суттєвих аспектах:

- Звіт про управління складено у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та інших застосованих законодавчих і нормативних актів, а наведена в ньому інформація узгоджується з фінансовою звітністю;
- Ми дійшли до висновку, що інформація, наведена в Звіті про управління, є суттєво викривленою з того саме питання, яке наведено вище в параграфі (iii) розділу «*Основа для думки із застереженням*» нашого звіту. Також, ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі стосовно питань, наведених в параграфах (i)-(ii) розділу «*Основа для думки із застереженням*» нашого звіту. Отже, ми не змогли визначити, чи ця інформація є суттєво викривленою у зв'язку з такими питаннями.

Пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, зокрема пов'язаних із шахрайством

Ми розробляємо та виконуємо аудиторські процедури відповідно до наших обов'язків, зазначених вище в розділі «*Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності*», у відповідь на оцінені ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства та для виявлення недотримання вимог тих законодавчих та нормативних актів, які можуть мати суттєвий вплив на фінансову звітність. Однак основну відповідальність за запобігання і виявлення випадків шахрайства та дотримання вимог законодавчих та нормативних актів несуть ті, кого наділено найвищими повноваженнями, і управлінський персонал Підприємства.

Те, якою мірою наші процедури здатні виявляти порушення, зокрема пов'язані із шахрайством, залежить від складнощів, з якими стикаються аудиторів при виявленні суттєвих викривлень у фінансовій звітності внаслідок цього, ефективності засобів контролю Підприємства, а також характеру, строків та обсягу подальших аудиторських процедур. Для порушення внаслідок шахрайства властивий вищий ризик невиявлення суттєвого викривлення, ніж ризик його невиявлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може бути пов'язаним із складними та ретельно організованими схемами, розробленими для його приховування. Спроможність аудитора виявити шахрайство залежить від таких чинників, як досвідченість порушника, періодичність та обсяг маніпулювань, ступінь змови, відносний розмір окремих сум, якими маніпулюють, а також від посадового рівня причетних осіб.

Наші процедури, стосовно ідентифікації та оцінки потенційних ризиків, пов'язаних з порушеннями серед іншого, полягали в наступному:

- отримання розуміння законодавчих і нормативних актів, які застосовуються до Підприємства, та складають нормативно-правову основу його діяльності;
- ідентифікацію законів і нормативних актів, які безпосередньо впливають на фінансову звітність або які мали фундаментальний вплив на діяльність Підприємства;
- оцінку, за яких обставин та на якому етапі фінансова звітність Підприємства може бути вразливою щодо суттєвого викривлення внаслідок шахрайства, включаючи спосіб вчинення шахрайства;
- огляд інформації, наданої управлінським персоналом, тими, кого наділено найвищими повноваженнями, та внутрішніми юристами щодо існуючих та потенційних судових позовів та претензій;
- виконання аналітичних процедур для виявлення будь-яких незвичайних або несподіваних взаємозв'язків, які можуть вказувати на ризики суттєвих викривлень внаслідок шахрайства;
- тестування відповідності проведень, відображених у головній книзі, та інших коригувань;

- оцінка того, чи свідчать судження та рішення, зроблені управлінським персоналом при визначенні облікових оцінок, на наявність упередженості; і оцінювання економічного обґрунтування щодо значних операцій, які є незвичайними або виходять за межі звичайного перебігу бізнесу.

В результаті виконаних нами процедур з ідентифікації і оцінки ризиків ми не визначили в якості ключових питань аудиту будь-які питання, по'язані з потенційним ризиком шахрайства або недотриманням вимог законодавчих та нормативних актів.

Ми повідомили відповідні ідентифіковані закони та нормативні акти, потенційні ризики шахрайства всім членам команди завдання з аудиту і залишалися протягом всього аудиту настороженими щодо будь-яких ознак шахрайства або недотримання вимог законів і нормативних актів. **Дотримання вимог законодавчих і нормативних актів Підприємством**

Під час аудиту нами було проаналізовано виконання Підприємством норм «Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 5 червня 2019 р. № 483 (далі – «Положення»). Відповідно до п.13 Постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2019 р. № 1003 «Про внесення змін до Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії», що діяла до 1 жовтня 2021 року, Гарантований покупець зобов'язаний забезпечувати виконання умов купівлі електричної енергії, визначених в укладених з виробниками електричної енергії двосторонніх договорах купівлі-продажу електричної енергії. Як зазначено у першому параграфі розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту аудитора, Підприємство виступає відповідачем у різних судових процесах та спорах щодо розрахунків з виробниками електричної енергії через порушення договірних умов оплати купленої електричної енергії.

Ми не виявили інших фактів невідповідності в діяльності ДП «Гарантований покупець» нормам цього Положення.

Ключовий партнер з аудиту

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Кесарєв Сергій Анатолійович.

Партнер

ТОВ «БЕЙКЕР ТІЛЛІ УКРАЇНА»

Номер реєстрації аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: №100804.

Сергій Кесарєв

18 липня 2022 р.

м. Київ, Україна

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування: Товариство з обмеженою відповідальністю «БЕЙКЕР ТІЛЛІ УКРАЇНА»

Код ЄРДПОУ: 30373906

Місцезнаходження: 04112, місто Київ, вулиця Грекова, 3, квартира 9.

Фактична адреса: 03150, місто Київ, вулиця Фізкультури, 28.

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: №2091.

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ**

Стаття	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5.1	58 300 497	66 978 654
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	5.3	(58 470 866)	(66 779 242)
Валовий :				
прибуток	2090			199 412
збиток	2095		(170 369)	
Інші операційні доходи	2120	5.2	703 434	29 420
Адміністративні витрати	2130	5.4	(155 470)	(89 119)
Витрати на збут	2150	5.5	(111 608)	(108 124)
Інші операційні витрати	2180	5.6	(661 938)	(11 694)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190			19 895
збиток	2195		(395 951)	
Доход від участі в капіталі	2200			
Інші фінансові доходи	2220			
Інші доходи	2240	5.2	513	383
Фінансові витрати	2250	5.7	(229)	(127)
Втрати від участі в капіталі	2255			
Інші витрати	2270			
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290			20 151
збиток	2295		(395 667)	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	5.8	70 948	(3 942)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305			
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350			16 209
збиток	2355		(324 719)	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Найменування показника	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		-	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		-	
Сукупний дохід	2465		(324 719)	16 209

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	Примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Матеріальні затрати	2500		925	717
Витрати на оплату праці	2505		129 807	108 318
Відрахування на соціальні заходи	2510		18 838	14 900
Амортизація	2515		9 629	4 430
Інші операційні витрати	2520		769 817	80 572
Разом	2550		929 016	208 937

Керівник

Головний бухгалтер

Андрій ПИЛИПЕНКО

Лариса ШИНКАРЬОВА

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2021 року

Актив	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	8	7 231	7 273
первісна вартість	1001		7 723	9 290
накопичена амортизація	1002		(492)	(2 017)
Незавершені капітальні інвестиції	1005			
Основні засоби	1010	6,7	30 599	29 665
первісна вартість	1011		39 377	43 928
знос	1012		(8 778)	(14 263)
Інвестиційна нерухомість	1015			
Довгострокові біологічні активи	1020			
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045	5.8		105 229
Інші необоротні активи	1090		30	45
Усього за розділом I	1095		37 860	142 212
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	9	592	1 199
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10	34 489 107	15 992 123
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	10	36 908	4 679 319
з бюджетом	1135	14.1	74 807	49 045
у тому числі з податку на прибуток	1136			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10	2 221	8 915
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	11	95 367	3 481 142
Рахунки в банках	1167		95 367	3 481 142
Витрати майбутніх періодів	1170		328	509
Інші оборотні активи	1190	15	6 060 191	3 280 593
Усього за розділом II	1195		40 759 521	27 492 845
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
Баланс	1300		40 797 381	27 635 057

Пасив	Код рядка	Примітки	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Власний капітал			1	1
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400			
Капітал у дооцінках	1405	17	1 048	945
Додатковий капітал	1410	17	20 561	20 561
Резервний капітал	1415			
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		50 354	(277 619)
Неоплачений капітал	1425			
Вилучений капітал	1430			
Усього за розділом I	1495		71 964	(256 112)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	5.8	537	
Довгострокові кредити банків	1510			
Інші довгострокові зобов'язання	1515			
Довгострокові забезпечення	1520			
Цільове фінансування	1525	18	381	1 331
Усього за розділом II	1595		918	1 331
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600			
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	7	1 786	1 792
товари, роботи, послуги	1615	12	36 112 263	19 339 182
розрахунками з бюджетом	1620	12	595	17 936
у тому числі з податку на прибуток	1621		591	17 926
розрахунками зі страхування	1625			
розрахунками з оплати праці	1630		84	26
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	12	150 280	5 274 333
Поточні забезпечення	1660	13	5 259	595 990
Доходи майбутніх періодів	1665	16	2 342	2 075
Інші поточні зобов'язання	1690	15	4 451 890	2 658 504
Усього за розділом III	1695		40 724 499	27 889 838
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
Баланс	1900		40 797 381	27 635 057

Керівник

Головний бухгалтер

Андрій ПИЛИПЕНКО

Лариса ШИНКАРЬОВА

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2021 рік**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	51 829 333	28 697 939
Повернення податків і зборів	3005	1 448 845	284 899
у тому числі податку на додану вартість	3006	1 446 561	284 899
Цільового фінансування	3010	2 100	1 063
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	73 819 183	21 313 176
Надходження від повернення авансів	3020	258 364	188 299
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	76 806	33 802
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	619 296	478
Інші надходження	3095	11 349	2 579
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(53 002 043)	(26 767 098)
Праці	3105	(102 456)	(84 436)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(18 504)	(14 503)
Зобов'язань із податків і зборів	3115	(574 378)	(1 781 543)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(17 482)	(6 165)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(493 208)	(1 753 559)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(63 688)	(21 819)
Витрачання на оплату авансів	3135	(70 272 225)	(21 735 908)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(582 332)	(5 651)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(44 896)	(47 278)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(583)	(1 138)
Інші витрачання	3190	(76 865)	(4 989)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	3 390 994	79 691
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255		
необоротних активів	3260	(5 139)	(6 049)
Виплати за деривативами	3270		
Інші платежі	3290	(80)	
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(5 219)	(6 049)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345		
Погащення позик	3350		
Сплату дивідендів	3355		
Інші платежі	3390		
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	3 385 775	73 642
Залишок коштів на початок року	3405	95 367	21 725
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		
Залишок коштів на кінець року	3415	3 481 142	95 367

Керівник

Головний бухгалтер

Андрій ПИЛИПЕНКО

Лариса ШИНКАРЬОВА

Звіт про власний капітал за 2021 рік

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	1	1 048	20 561		50 354			71 964
Коригування :									
Зміна облікової політики	4005								
Виправлення помилок	4010								
Інші зміни	4090								
Скоригований залишок на початок року	4095	1	1 048	20 561		50 354			71 964
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100					(324 719)			(324 719)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110								
Розподіл прибутку :									
Виплати власникам (дивіденди)	4200					(3 357)			(3 357)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205								
Відрахування до резервного капіталу	4210								
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240								
Погашення боргованості з капіталу	4245								
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260								
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265								
Анулювання викуплених акцій(часток)	4270								
Вилучення частки в капіталі	4275								
Інші зміни в капіталі	4290		(103)			103			
Разом змін в капіталі	4295		(103)			(327 973)			(328 076)
Залишок на кінець року	4300	1	945	20 561		(277 619)			(256 112)

Керівник

Головний бухгалтер

Андрій ПИЛИПЕНКО

Лариса ШИНКАРЬОВА

Звіт про власний капітал за 2020 рік

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	1	1220	568	-	33 973	-	-	35 762
Коригування :									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	1	1 220	568	-	33 973	-	-	35 762
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	16 209	-	-	16 209
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку :									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій(часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290		(172)	19 993	-	172	-	-	19 993
Разом змін в капіталі	4295		(172)	19 993	-	16 381	-	-	36 202
Залишок на кінець року	4300	1	1 048	20 561	-	50 354	-	-	71 964

Керівник

Головний бухгалтер

Андрій ПИЛИПЕНКО

Лариса ШИНКАРЬОВА

Примітки до фінансової звітності

1. Інформація про підприємство

Державне підприємство «Гарантований покупець» (далі – ДП «Гарантований покупець» або Підприємство) засноване на державній власності з метою забезпечення загального економічного інтересу в електроенергетичній галузі України.

Підприємство утворене 20 червня 2019 року на базі філії «Гарантований покупець» державного підприємства «Енергоринок» відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 324 «Про утворення державних підприємств «Гарантований покупець» та «Оператор ринку» та є державним комерційним підприємством.

Підприємство утворене з метою забезпечення купівлі всієї електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (у разі використання гідроенергії – вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за встановленим «зеленим» тарифом відповідно до законодавства, а також отримання прибутку від провадження господарської діяльності.

Предметом діяльності Підприємства, крім купівлі-продажу електричної енергії на ринку електричної енергії, є надання операторові системи передачі електричної енергії послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

Окрім цього, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 05 червня 2019 року № 483, Підприємство включено до переліку учасників ринку електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії.

До спеціальних обов'язків, покладених на ДП «Гарантований покупець» належать:

- спеціальні обов'язки із забезпечення збільшення частки виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії (далі – ПСО1);
- спеціальні обов'язки з забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електроенергії (далі – ПСО2).

Юридична адреса Підприємства: Україна, 01032, м. Київ, вул. Симона Петлюри, б. 27. Середньооблікова кількість працівників ДП «Гарантований покупець» станом на 31 грудня 2021 року становить 110 осіб (на 31 грудня 2020 року – 97 осіб).

Офіційна веб-сторінка на якій доступна інформація про Підприємство <https://www.gpee.com.ua/>. Адреса електронної пошти kanc-gp@gpee.com.ua

Дана фінансова звітність Підприємства за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, була затверджена до випуску та підписана керівником 18 липня 2022 року.

2. Законодавче і нормативне регулювання діяльності

2.1. Нормативне регулювання діяльності Підприємства

Діяльність Підприємства унормована і регламентується Законом України «Про ринок електричної енергії» від 13 квітня 2017 року № 2019-VIII, Законом України «Про альтернативні джерела енергії» від 20 лютого 2003 року № 555-IV, Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП або Регулятор) від 26 квітня 2019 року № 641 (зі змінами) «Про затвердження нормативно-правових актів, що регулюють діяльність гарантованого покупця та купівлі електричної енергії за «зеленим тарифом та за аукціонною ціною», Правилами ринку затвердженими постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 307 (зі змінами, далі – Правила ринку), Правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затвердженими постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308 (зі змінами, далі – Правила РДН та ВДР), Положенням про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії

для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05 червня 2019 року № 483 (зі змінами), Постановою Кабінету Міністрів України від 05 червня 2019 року № 499 «Про затвердження Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами та Порядку відбору організаторів електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами», іншими нормативно-правовими актами законодавства, відповідно до яких регулюється діяльність на ринку електричної енергії.

ДП «Гарантований покупець» діє відповідно до законодавства України, на підставі Статуту ДП «Гарантований покупець», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 року № 455, згідно з ліцензійними умовами провадження господарської діяльності зі здійснення функцій гарантованого покупця, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1471, є юридичною особою та підпорядковане Кабінету Міністрів України, має самостійний баланс, рахунки в установах банку, печатку зі своїм найменуванням.

2.2. Прийняття до застосування нових або переглянутих стандартів

Наступні змінені стандарти та поправки до стандартів МСФЗ та тлумачень, виданих Радою з МСБО набули чинності з 1 січня 2021 року, або пізніше. Але їх застосування не мало суттєвого впливу на розкриття інформації або на суми, які відображаються у цій фінансовій звітності. Підприємство достроково не застосовувало жодних інших стандартів, роз'яснень або поправок, які були випущені, але ще не вступили в силу.

«Реформа базової відсоткової ставки – фаза 2» – зміни МСБО 39, МСФЗ 7 та МСФЗ 9 (опубліковані 26 вересня 2019 року і вступили в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати).

Ці зміни внесені внаслідок невизначеності, що виникає в результаті поступової відміни базових відсоткових ставок, таких як ставки міжбанківського фінансування (IBOR). Відповідні поправки змінюють вимоги до обліку хеджування, щоб уникнути можливих негативних наслідків реформи IBOR. Окрім того, додаються вимоги про розкриття інформації компаніями, що пояснюють, як невизначеність, пов'язана з реформою IBOR, впливає на їх відносини хеджування. Ці зміни не мали впливу на фінансову звітність Підприємства.

Поправки до МСФЗ 16 Оренда – Облік поступок з оренди, пов'язаних з пандемією COVID-19

У травні 2020 року Рада МСФЗ випустила поправку до МСФЗ 16 «Оренда» - «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією COVID-19». Ця поправка передбачає звільнення для орендарів від вимог МСФЗ 16 щодо обліку модифікацій договорів оренди у разі поступок з оренди, які виникають як прямі наслідки пандемії COVID-19. Як спрощення практичного характеру орендар може ухвалити рішення не аналізувати, чи є поступка з оренди, надана орендодавцем у зв'язку з пандемією COVID-19, модифікацією договору оренди. Підприємство не застосовувало спрощення практичного характеру, передбаченого поправкою.

Нові стандарти та інтерпретації, які ще не застосовуються

Нижче наводяться стандарти та тлумачення, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату випуску фінансової звітності Підприємства. На дату затвердження цієї фінансової звітності Підприємство не застосовувало жоден з наведених нових або переглянутих стандартів, які були випущені, але ще не вступили в силу.

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інакше)

Стандарти та тлумачення	Дата набрання чинності
МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування»	1 січня 2023 року
Поправки до МСФЗ (IFRS) 17 – «Подовження тимчасового звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9» (Поправки до МСФЗ (IFRS) 4)	1 січня 2023 року
Поправки до МСБО (IAS) 1 – «Класифікація зобов'язань як короткострокових або довгострокових»	1 січня 2023 року (перенесено з 1 січня 2022 року)
Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 «Посилання на Концептуальні основи»	1 січня 2022 року
Поправки до МСБО (IAS) 16 «Основні засоби: надходження до використання за призначенням»	1 січня 2022 року
Поправки до МСБО (IAS) 37 «Обтяжливі договори - витрати на виконання договору»	1 січня 2022 року
Щорічні удосконалення МСФЗ, період 2018-2020 років	1 січня 2022 року
Поправки до МСФЗ (IFRS) 1 – «Дочірна організація, вперше застосовує Міжнародні стандарти фінансової звітності»	(окрім поправки до МСФЗ 16, що стосується лише ілюстративного прикладу, тому дата набрання чинності не вказана)
Поправки до МСФЗ (IFRS) 9 – «Комісійна винагорода під час проведення «тесту 10%» в разі припинення визнання фінансових зобов'язань»	
Поправки МСФЗ (IFRS) 16 – Ілюстративні приклади	
Поправки до МСБО (IAS) 41 – Оподаткування при оцінці справедливої вартості	
Поправки до МСБО (IAS) 1 та Положення з практики МСФЗ 2 – «Розкриття облікових політик»	1 січня 2023 року
Поправки до МСБО (IAS) 8 – «Визначення облікових оцінок»	1 січня 2023 року
Поправки до МСБО (IAS) 12 – «Відстрочений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають у результаті однієї операції»	1 січня 2023 року

Керівництво не очікує, що прийняття до застосування Стандартів, перелічених вище, буде мати істотний вплив на фінансову звітність Підприємства у майбутніх періодах.

3. Операційне середовище

Підприємство здійснює свою діяльність в Україні, попри те, що економіка України вважається ринковою, вона продовжує демонструвати певні особливості, властиві економіці, що розвивається. Такі особливості характеризуються, але не обмежуються, низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу, високою інфляцією та значним дефіцитом балансу державних фінансів та зовнішньої торгівлі. Економічна ситуація в Україні протягом всього 2021 року перебувала під значним впливом пандемії гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, офіційно визнаної Всесвітньою організацією охорони здоров'я 11 березня 2020 року. Ще у 2019 році сформувались загальні тенденції в економіці України, які продовжують її визначати, такі як спад у промисловій галузі, провадження реформ, нових законодавчих ініціатив, внаслідок зміни політичної влади в країні. Все це впливає на ділову активність та несе певні ризики, нехарактерні для ринків зі сталою економікою, зумовлює несприятливий інвестиційний клімат та певний економічний спад.

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інакше)

Після спалаху COVID-19 Підприємство продовжує ретельно стежити за ситуацією та вживає запобіжних заходів відповідно до рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я та місцевих органів влади. Всі працівники підприємства вакциновані.

Протягом 2021 року економіка країни демонструвала значні коливання від спаду до певної стабілізації наприкінці року. Протягом 2021 року не відбулось значного росту економіки. Індекс інфляції за 2021 рік склав 110% (за 2020 рік 105 %). Облікова ставка Національного банку України протягом 2021 року зросла з 6% до 9%. В червні 2022 року НБУ підвищив облікову ставку з 10% до 25%.

Ріст валового внутрішнього продукту (ВВП) у 2021 році склав 3,2 %. (у 2020 падіння ВВП 4,0%).

В 2021 році в Україні продовжувала нарощуватись енергетична криза: українська енергосистема виявилась не готова до стрімкого зросту «зеленої» енергетики, а зупинка багатьох виробництв внаслідок епідемії коронавірусу та, відповідно, зменшення попиту на енергоносії прискорили кризу з розрахунками на ринку електричної енергії.

Оплата НЕК «Укренерго» за послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел (далі – Послуга), яка надається ДП «Гарантований покупець» є основним джерелом оплати гарантованим покупцем купованої електричної енергії за «зеленим» тарифом. Впродовж звітнього періоду НЕК «УКРЕНЕРГО» систематично не дотримувалось умов виконання фінансових зобов'язань, термінів здійснення авансових платежів та остаточного розрахунку за Послугу, передбачених законодавством, що суттєво впливає на стан розрахунків Підприємства із виробниками за «зеленим» тарифом.

Кабінетом Міністрів України відповідно до пункту 3 статті 6 Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» була прийнята постанова «Про надання у 2021 році державної гарантії за зобов'язаннями приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго», на виконання якої НЕК «Укренерго» частково погасило заборгованість перед гарантованим покупцем, який в свою чергу спрямував отримані кошти на погашення заборгованості, яка виникла відповідно до договорів про купівлю – продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом.

Підприємство разом з НКРЕКП, Міненерго та іншими органами державної влади працює над заходами щодо мінімізації впливу негативних наслідків на роботу ринку електричної енергії та на його учасників. Підприємство бере участь у заходах, спрямованих на додаткове фінансування виконання спеціальних обов'язків, здійснює моніторинг ліквідності та контроль за операційними витратами.

Незважаючи на деякі покращення у 2021 році, остаточний результат політичної та економічної ситуації в Україні та її наслідки впливу на економіку країни та діяльність Підприємства передбачити вкрай складно, особливо в умовах погіршення середовища на тлі напруженої геополітичної ситуації, внаслідок вторгнення на територію України військ РФ та введення воєнного стану на території України 24 лютого 2022 року.

Наприкінці 2021 року, Міністерством економіки України прогнозувалось зростання валового внутрішнього продукту країни на 2022 рік на рівні 3,6%. Проте через військову агресію РФ прогноз, опублікований Міжнародним валютним фондом у квітні 2022 року, змінився та падіння ВВП протягом поточного року очікується на рівні 35%.

З великою ймовірністю це вплине на економічне уповільнення з потенційними наслідками, які ще не піддаються кількісній оцінці, а також і на прибутковість Підприємства, в основному через вплив на операційний дохід та витрати.

Стабілізація економіки України у найближчому майбутньому залежить від термінів закінчення воєнних дій та заходів, яких вживає Уряд, забезпечення безперервної фінансової підтримки України з боку міжнародних донорів та міжнародних фінансових установ.

При складанні цієї фінансової звітності враховувалися відомі та оцінювані результати вищезазначених подій на фінансовий стан і результати діяльності Підприємства у звітному періоді.

3.1. Заява про відповідність

Наведена вище фінансова звітність Підприємства була підготовлена згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності у редакції, опублікованій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Фінансова звітність складена станом на 31 грудня 2021 року, охоплює період з 01 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року, та є фінансовою звітністю загального призначення.

Ця фінансова звітність була підготовлена відповідно до принципу оцінки за історичною вартістю.

Фінансова звітність складена у національній валюті України – гривні, що є функціональною валютою Підприємства. Вся фінансова інформація, представлена в українських гривнях, округляється до найближчої тисячі («тис. грн»), якщо не вказано інше.

3.2. Здатність Підприємства продовжувати діяльність на безперервній основі

Фінансова звітність складена за припущення щодо безперервності діяльності Підприємства, що передбачає реалізацію активів та погашення зобов'язань під час звичайної господарської діяльності. Фінансова звітність не містить будь-яких коригувань для відображення можливих майбутніх наслідків щодо відшкодування та класифікації відображених сум активів або сум та класифікації зобов'язань, які можуть виникнути в результаті такої невизначеності.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності.

За результатами 2021 року Підприємство отримало чистий збиток в сумі 324 719 тис. грн, станом на 31 грудня 2021 року поточні зобов'язання Підприємства перевищували його оборотні активи на 396 993 тис. грн, як зазначено у Примітках 10, 12 станом на звітну дату у Підприємства є суттєва сума непогашеної в строк дебіторської та кредиторської заборгованості.

24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала повномасштабне військове вторгнення в Україну. Як наслідок, Указом Президента України було негайно запроваджено воєнний стан з відповідним введенням тимчасових обмежень, що впливають на економічне середовище. Враховуючи вищевикладене, Підприємство зробило оцінку припущення щодо безперервності діяльності, на основі якого була підготовлена фінансова звітність.

Щоб проаналізувати вплив ризиків, пов'язаних із війною та поточною ситуацією на ринку електроенергії, та оцінити здатність Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, керівництво підготувало актуалізований фінансовий прогноз на період до 30 червня 2023 року, який показує, що Підприємство має достатні чисті грошові надходження та здатне виконувати свої зобов'язання в осяжному майбутньому.

Прогноз зроблено з використанням принципу розумної обережності на основі даних, наявних на дату затвердження фінансової звітності, виходячи із оцінок керівництва щодо найбільш вірогідних сценаріїв розвитку подій та наступних припущень та заходів, які були реалізовані або плануються на підставі наступного:

- проекту прогнозного балансу електричної енергії на 2022 рік, складеного у червні 2022 року;
- фактичних історичних даних щодо споживання електричної енергії населенням, виробництва електричної енергії виробниками електроенергії, що використовують альтернативні джерела енергії (далі - ВАД), цін купівлі електроенергії у ВАД;
- фактичних цін купівлі-продажу електричної енергії на організованих сегментах ринку та як врегулювання небалансів, відсотків продажу електроенергії ВАД на різних сегментах з початку дії особливого стану в Україні;
- діючих на дату складання прогнозу законів України, постанов Кабінету Міністрів України, постанов НКРЕКП, наказів Міністерства енергетики України;
- інших даних, наявних на дату складання прогнозу.

Прогноз будується виходячи з наступних припущень та заходів, які були реалізовані або очікуються;

- поступове завершення бойових дій на території України або суттєве зниження їх інтенсивності починаючи з 1 вересня 2022 року;
- досягнення, починаючи з жовтня 2022 року, рівня у 100% по розрахункам за поточними зобов'язаннями щодо купівлі-продажу електроенергії та надання послуг;
- на окремих територіях зниження споживання електроенергії побутовими споживачами у період червень-грудень 2022 року в цілому на 6% в порівнянні з аналогічним періодом 2021 року, у період січень-червень 2023 року в цілому на 3,5% в порівнянні з аналогічним періодом 2021 року;
- мораторій на зміну фіксованих тарифів на електричну енергію для побутових споживачів;
- відсутність змін у нормативних актах щодо формування цін на електричну енергію на РДН/ВДР, цін врегулювання небалансів, ціни на послуги постачальників універсальних послуг та тарифів на передачу, розподіл електричної енергії;
- приріст (місяць до місяця) на 0,5% індексу цін виробників, який використовується при розрахунку граничних вартостей послуг виробників;
- погашення заборгованості виробників за послугу, яка накопичилась з початку 2022 року, у періоді жовтень-грудень 2022 року, з подальшим рівнем розрахунків 100%, із врахуванням взаємозаліків відповідно до існуючих та очікуваних наказів Міністерства енергетики України щодо затвердження окремих алгоритмів розрахунків між ДП «НАЕК «Енергоатом», гарантованим покупцем та постачальниками універсальних послуг. Відповідне погашення заборгованості гарантованого покупця перед постачальниками універсальних послуг;
- зростання курсу євро НБУ, який впливає на рівень тарифів купівлі електроенергії ВАД;
- з вересня 2022 року – зниження рівня продажу електроенергії як небаланси до 8-20% від загального обсягу продажу;
- зростання з вересня 2022 року загальних обсягів купівлі-продажу на РДН/ВДР та, як наслідок, зниження тарифу на послуги АТ «Оператор ринку»;
- до вересня 2022 року проведення оплати на користь ВАД за куповану електроенергію відповідно до встановлених відсотків, з пропорційним збільшенням у разі залишку коштів від надходжень з продажу електроенергії;
- відсутність платежів з боку НЕК «Укренерго» за послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел до вересня 2022 року;
- повне погашення торгової дебіторської заборгованості, яка накопичилась до 2022 року та з початку 2022 року, у періоді жовтень-грудень 2022 року, з подальшим рівнем розрахунків 100%. Відповідне погашення заборгованості гарантованого покупця перед ВАД.

За оцінкою керівництва очікувані грошові потоки від операційної діяльності за 12 місяців до кінця першого півріччя 2023 року, є достатніми для виконання Підприємством своїх зобов'язань перед кредиторами та забезпечення покладених на нього спеціальних обов'язків.

Керівництво Підприємства вживає всіх належних заходів для мінімізації впливу військової агресії РФ щодо України на фінансово-господарську діяльність та персонал. Станом на дату звіту Підприємство не має випадків пошкодження, знищення або втрати контролю над активами чи обладнанням та оцінює такий ризик як низький. Зниження споживання електричної енергії і як наслідок зменшення обсягу для забезпечення загальносуспільних інтересів не має значного негативного впливу на ДП «Гарантований покупець». Крім того, Підприємство не має суттєвих труднощів із трудовим капіталом, включаючи управлінський персонал, та безперервності операційних процесів, проте не може передбачити хід міграційних та мобілізаційних процесів у майбутньому.

Беручи до уваги, що розвиток відновлювальної енергетики є одним з пріоритетів державної політики в електроенергетичному комплексі та інструментом гарантування енергетичної безпеки і незалежності України, а Підприємство створено з метою забезпечення загальносуспільних інтересів та виконання

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інакше)

гарантій держави щодо купівлі всієї електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії, державні органи та Керівництво Підприємства проводять всі необхідні заходи щодо врегулювання проблемних питань, які склалися на ринку електричної енергії, зокрема щодо погашення заборгованості та сталого функціонування ДП «Гарантований покупець»:

Підприємство планує продовжити роботу в напрямку вдосконалення прогнозування виробництва зеленої електроенергії, а також опрацьовує перспективу надання послуг з прогнозування на комерційній основі для виробників з альтернативних джерел, що не мають можливості прогнозування.

Після синхронізації європейської та української енергосистем 7 червня 2022 року, Україна отримала можливість поступово відновлювати експорт електроенергії до країн ЄС. Це відкриває для ДП «Гарантований покупець» перспективу використання власної конкурентної переваги щодо експорту безвуглецевої електроенергії, яка в поточних умовах може стати суттєвою альтернативою російському газу в ЄС та щодо якої є виражений попит ряду країн ЄС.

Через невизначений вплив майбутнього розвитку військового вторгнення на основі вищезгаданих суттєвих припущень, що лежать в основі прогнозів, керівництво визнає що майбутній розвиток військових дій та їх тривалість є джерелом суттєвої невизначеності, яка може викликати значні сумніви щодо здатності Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Але, як зазначалось вище Підприємство вживає всіх необхідних заходів для мінімізації впливу військового вторгнення РФ на діяльність ДП «Гарантований покупець», і тому вважає, що застосування припущення про безперервність діяльності Підприємства для складання цієї звітності є доцільним.

Подальша нестабільність загальних умов здійснення діяльності в Україні може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Підприємства, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Підприємства. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнитися від оцінки управлінського персоналу.

3.3. Виправлення помилок і зміни в облікових оцінках

Відповідно до п. 10 МСБО 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки» облікова політика передбачає застосування професійних суджень для відображення операцій та подій, стосовно яких немає МСФЗ, що конкретно визначає порядок їх обліку.

Потенційні помилки поточного періоду, виявлені протягом цього періоду, виправляють до затвердження фінансової звітності до випуску. Помилки попереднього періоду виправляють ретроспективно в першому комплекті фінансових звітів, затверджених до випуску після їх виявлення, шляхом перерахування порівнюваних сум за поданий попередній період, у якому відбулась помилка.

Протягом 2021 року в облікову політику Підприємства були внесені зміни щодо облікової оцінки при застосуванні підходу нарахування очікуваних кредитних збитків. Ці зміни не вплинули на показники порівняльної інформації за попередні періоди.

3.4. Істотні облікові судження та основні джерела невизначеності оцінки

Підготовка фінансової звітності у відповідності до МСФЗ потребує від керівництва винесення суджень та припущень, які мають вплив на суми активів, зобов'язань та потенційних зобов'язань, які представлені у звітності на дату фінансової звітності, та відображених сум доходів від реалізації товарів, робіт та послуг за звітний період. Оцінки та судження постійно оцінюються та базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, котрі припускаються достовірними у відповідності до обставин. Таким чином, фактичні результати можуть відрізнитися від оціночних.

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інакше)

У процесі застосування облікової політики керівництвом Підприємства були зроблені певні судження, крім облікових оцінок, які мають суттєвий вплив на суми, відображені у фінансовій звітності. Такі судження, зокрема, включають правомірність припущення щодо безперервності діяльності Підприємства.

Нижче представлені основні припущення, що стосуються майбутнього та інших основних джерел оцінки невизначеності на дату балансу фінансової звітності, які характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення і розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності.

Ризики, пов'язані з податковим та іншим законодавством

Українське законодавство щодо оподаткування та здійснення господарської діяльності продовжує розвиватися. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, а їх тлумачення залежить від точки зору місцевих, обласних і центральних органів державної влади та інших органів державного управління. Керівництво вважає, що Підприємство дотримувалось всіх нормативних положень, і всі передбачені законодавством податки та відрахування були сплачені або нараховані. Водночас існує ризик того, що операції та інтерпретації, що не були поставлені під сумнів у минулому, можуть бути поставлені під сумнів державними органами в майбутньому, хоча цей ризик значно зменшується з плином часу. Неможливо визначити суму непред'явлених позовів, що можуть бути пред'явлені, якщо такі взагалі існують, або ймовірність будь-якого несприятливого результату.

Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки щодо торгової та іншої дебіторської заборгованості

Підприємство регулярно перевіряє стан дебіторської заборгованості, передплат, здійснених постачальникам на предмет зменшення корисності заборгованості. Резерв на покриття збитків від зменшення корисності дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги та іншої поточної дебіторської заборгованості базується на оцінці Підприємства очікуваних кредитних збитків від конкретних клієнтів. Оцінка вірогідності дефолту та рівня збитків у випадку дефолту базується на історичних даних, скоригованих з використанням прогнозної інформації, у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2006 року № 1673 «Про стан фінансово – бюджетної дисципліни, заходи щодо посилення боротьби з корупцією та контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів». Підприємство використовує своє компетентне судження для оцінки суми будь-яких збитків від зменшення корисності у випадках, коли контрагент зазнає фінансових труднощів.

Забезпечення на судові позови

Характер умовних фактів господарської діяльності припускає, що вони будуть реалізовані тільки при виникненні або не виникненні одного або більш майбутніх подій. Оцінка таких умовних фактів господарської діяльності невід'ємно пов'язана із застосуванням значної частки судження й суб'єктивних оцінок результатів майбутніх подій.

Керівництво Підприємства застосовує істотні судження при оцінці й відображенні в обліку резервів і ризиків виникнення умовних зобов'язань, пов'язаних з існуючими судовими справами та іншими не врегульованими претензіями, які повинні бути врегульовані шляхом переговорів, посередництва або судового розгляду, а також інших умовних зобов'язань. Судження керівництва необхідні при оцінці ймовірності задоволення позовів до Підприємства або виникнення матеріального зобов'язання, а також при визначенні можливої суми остаточного врегулювання.

Внаслідок невизначеності властивої процесу оцінки, фактичні видатки можуть відрізнятися від первісної оцінки резерву, що може вплинути на результати операційної діяльності.

4. Основні принципи облікової політики

Облікова політика Підприємства розроблена на підставі Міжнародних стандартів фінансової звітності та Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (далі – МСБО), Концептуальної основи фінансової звітності, на виконання Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», Положення про порядок бухгалтерського обліку окремих активів та операцій підприємств державного, комунального секторів економіки і господарських організацій, які володіють та/або користуються об'єктами державної, комунальної власності, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 19 грудня 2006 року № 1213, Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 635 та інших нормативно-правових актів бухгалтерського обліку і фінансової звітності, норми яких поширюються на підприємства, які складають фінансову звітність за МСФЗ.

4.1. Класифікація активів та зобов'язань на оборотні/короткострокові та необоротні/довгострокові

Підприємство представляє активи та зобов'язання в звіті про фінансовий стан з розбивкою на необоротні/оборотні (поточні) та довгострокові/короткострокові (поточні). Актив класифікується в якості оборотного (поточного) в наступних випадках:

- актив передбачається реалізувати, або він призначений для продажу чи використання в ході звичайного операційного циклу;
- актив переважно призначений для торгівлі;
- актив передбачається до реалізації протягом дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду, або актив являє собою грошові кошти або їх еквіваленти, за винятком випадків, коли його заборонено обмінювати або використовувати для погашення зобов'язання протягом як мінімум дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду.

Усі інші активи класифікуються як необоротні.

Зобов'язання класифікується як короткострокове (поточне) в наступних випадках:

- зобов'язання передбачається погасити в ході звичайного операційного циклу;
- зобов'язання призначено головним чином для торгівлі;
- зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду, або Підприємство не має безумовного права відкласти погашення цього зобов'язання на строк як мінімум дванадцять місяців після закінчення звітного періоду.

Підприємство класифікує інші зобов'язання в якості довгострокових. Відстрочені податкові активи та зобов'язання класифікуються у складі необоротних активів і довгострокових зобов'язань.

4.2. Основні засоби

Після визнання об'єкта основних засобів активом, такий об'єкт обліковується за моделлю собівартості, тобто за його собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності активів. Вартість включає витрати, які безпосередньо відносяться до придбання активу, а саме: ціну його придбання, будь-які інші витрати, безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця та доведенням до робочого стану для його цільового використання, капіталізовані витрати на позики.

Корисний строк використання основних засобів визначає комісія при введенні в експлуатацію. При визначенні строку корисного використання активів враховуються досвід роботи з подібними активами, сучасний стан активів, питання ремонту та догляду за активами, сучасні тенденції в галузі техніки.

Нарахування амортизаційних відрахувань здійснюється щомісячно прямолінійним методом впродовж періоду експлуатації з урахуванням ліквідаційної вартості на кінець звітного періоду. З метою нарахування амортизації Підприємство виділяє наступні групи основних засобів:

<i>Група основних засобів</i>	<i>Строки корисного використання</i>
Будівлі та споруди	до 20 років;
Машини та виробниче обладнання	до 6 років;
Транспортні засоби	до 7 років;
Інструменти, прилади та інвентар	до 5 років;
Інші основні засоби	до 12 років;

Ліквідаційну вартість, строки корисного використання та метод амортизації основних засобів переглядають наприкінці кожного фінансового року під час щорічної інвентаризації. У випадку їх зміни Підприємство відображає їх як зміни облікових оцінок. Основні засоби тестуються також на наявність обставин, які можуть свідчити про зменшення (відновлення) їх корисності.

Припинення визнання об'єктів основних засобів здійснюється тоді, коли вони перестають відповідати критеріям визнання активу. Прибуток чи збиток, отриманий від вибуття одиниці основних засобів, визнається у складі прибутку чи збитку.

4.3. Нематеріальні активи

На момент первісного визнання нематеріальний актив оцінюється за собівартістю, яка визначається як сума сплачених грошових коштів або їх еквівалентів, або справедлива вартість іншої форми компенсації, наданої для отримання активу на час його придбання або створення.

Строк використання нематеріальних активів встановлюється на підставі технічних паспортів та іншої документації на засіданні комісії із введення в експлуатацію. У випадку відсутності зазначення строку дії (використання) в таких документах, Підприємство використовує оціночні (оцінені) строки корисної експлуатації. Очікуваний строк корисного використання нематеріальних активів складає від 1 до 10 років.

Після первісного визнання нематеріальні активи з обмеженим строком корисного використання відображаються за вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності. Нематеріальні активи з обмеженим строком корисного використання амортизуються на основі прямолінійної оцінки протягом їх очікуваного строку корисного використання та оцінюються на предмет зменшення корисності, коли є ознаки, що нематеріальний актив може бути знецінений. Розрахунковий термін корисного використання та методу амортизації переглядаються в кінці кожного річного звітного періоду, при цьому, вплив будь-яких змін в оцінці враховується на перспективній основі. Зміни очікуваного строку корисного використання або очікуваної структури використання майбутніх економічних вигід, втілених у активі, обліковуються за допомогою зміни періоду або методу амортизації, у відповідних випадках, і трактуються як зміни в облікових оцінках.

Нарахування амортизації нематеріального активу здійснюється щомісячно прямолінійним методом впродовж строку експлуатації та починається з моменту, коли цей актив є придатним для використання, тобто коли він перебуває у тому місці і стані, які необхідні для його використання, підтвердженням чого є акт введення в експлуатацію, та нараховується, починаючи з першого місяця після місяця введення в експлуатацію.

Методи амортизації, термін корисного використання та залишкова вартість переглядаються наприкінці кожного звітного періоду та, якщо це доцільно, коригуються.

Припинення визнання об'єктів нематеріальних активів здійснюється тоді, коли вони перестають відповідати критеріям визнання активу. Прибуток чи збиток, отриманий від вибуття нематеріальних активів, визнається у складі прибутку чи збитку.

4.4. Зменшення корисності матеріальних та нематеріальних активів

На кожну звітну дату Підприємство переглядає балансову вартість своїх матеріальних та нематеріальних активів для визначення того, чи існує будь-яке свідчення, що ці активи зазнали збитку від зменшення корисності. За наявності такого свідчення Підприємство оцінює суму відшкодування відповідного активу для визначення розміру збитку від зменшення корисності (якщо таке зменшення корисності мало місце). Якщо неможливо здійснити оцінку суми відшкодування окремого активу, Підприємство оцінює суму відшкодування одиниці, яка генерує грошові кошти, до якої належить цей актив. Сума очікуваного відшкодування являє собою більшу з двох величин: справедливої вартості за вирахуванням витрат на здійснення продажу, та вартості під час використання. При проведенні оцінки вартості під час використання, сума очікуваних майбутніх потоків грошових коштів дисконтується до їхньої теперішньої вартості із використанням ставки дисконтування до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та характерні для активу ризику, стосовно яких не були скориговані оцінки майбутніх потоків грошових коштів. Якщо, за оцінками, сума очікуваного відшкодування активу (або одиниці, яка генерує грошові кошти) менша від його балансової вартості, то балансова вартість активу (одиниці, яка генерує грошові потоки) зменшується до суми очікуваного відшкодування. Збитки від зменшення корисності визнаються негайно у звіті про фінансові результати. У випадках коли збиток від зменшення корисності у подальшому сторнується, балансова вартість активу (або одиниці, яка генерує грошові кошти) збільшується до переглянутої оцінки його суми відшкодування, але таким чином, щоб збільшена балансова вартість не перевищувала балансову вартість, яка була б визначена за умови відсутності збитків від зменшення корисності активу (або одиниці, яка генерує грошові кошти), визнаних у попередні роки.

4.5. Запаси

Первісна оцінка та визнання запасів, придбаних у постачальників, здійснюється за собівартістю (первісна вартість). Суми витрат на придбання (зокрема, витрати на транспортування, навантаження і розвантаження) обліковуються методом прямого обліку шляхом включення до первісної вартості придбаних запасів при їх оприбуткуванні. Витрати понесені при придбанні різних найменувань запасів, включаються до первісної вартості таких запасів шляхом їх розподілу пропорційно вартості придбаних запасів у постачальників, якщо такий розподіл можливо здійснити без надмірних витрат і зусиль.

Запаси, отримані в результаті безоплатної передачі (дарування), на дату визнання оцінюються за справедливою вартістю, з одночасним визнанням поточного відкладеного доходу. Відкладений дохід визнається у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід у складі інших операційних доходів у періоді використання чи реалізації запасу. Оцінка при вибутті запасів здійснюється за методом середньозваженої собівартості.

У разі необхідності передбачається резерв пошкоджених, застарілих та повільно рухомих предметів для коригування балансової вартості товарно-матеріальних цінностей до меншої з двох величин: собівартості або чистої вартості реалізації.

4.6. Фінансові активи

Фінансові активи та фінансові зобов'язання визнаються, коли Підприємство стає учасником договору стосовно відповідних фінансових інструментів.

Підприємство розподіляє фінансові інструменти на такі три категорії:

- фінансові активи та фінансові зобов'язання, що оцінюються за амортизованою собівартістю;
- фінансові активи та фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток;
- фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Фінансові активи і фінансові зобов'язання залежно від терміну їх погашення розділяються на поточні (терміном погашення до 12-ти місяців із звітної дати) та довгострокові (терміном погашення більше 12-ти місяців із звітної дати).

Оцінка фінансових активів, які оцінюються за амортизованою собівартістю здійснюється із використанням методу ефективного відсотка. Якщо угоду укладено на ринкових умовах – застосовується розрахункова ефективна ставка відсотка. Якщо угоду укладено на неринкових умовах, то за ефективну ставку відсотка приймається ринкова ставка. Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо він не оцінюється за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Підприємство визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом, що оцінюється за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, дебіторської заборгованості за орендою, за договірним активом або за зобов'язанням із кредитування, і за договором фінансової гарантії та зобов'язань із надання позики за ставкою відсотка, нижчою від ринкової.

Резерв під збитки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, визнається в іншому сукупному доході й не зменшує балансової вартості фінансового активу.

Враховуючи норми МСФЗ(IFRS) 9 «Фінансові інструменти» щодо моделі очікуваних кредитних ризиків, Підприємство може визнати резерв очікуваних кредитних збитків за торговою дебіторською заборгованістю за наявності факторів, що свідчать про істотне збільшення кредитного ризику або дефолт.

Оцінка очікуваних кредитних збитків є функцією визначення вірогідності дефолту, рівня збитків у випадку дефолту (тобто величини збитків у випадку настання дефолту) та ризику понесення збитків у випадку дефолту. Оцінка вірогідності дефолту та рівня збитків у випадку дефолту базується на історичних даних, скоригованих з використанням прогнозної інформації та затверджується Протоколом комісії з організації та контролю роботи з дебіторською заборгованістю Підприємства.

На основі оцінки, здійснюється розрахунок резерву очікуваних кредитних збитків на кінець річного звітного періоду (останній день календарного року).

4.7. Умовні зобов'язання та умовні активи

Підприємство не відображає умовні зобов'язання та умовні активи у фінансовій звітності. Інформація про умовні зобов'язання та умовні активи розкривається в примітках до фінансової звітності, у випадку, якщо з'являється вірогідність отримання економічних вигід у майбутньому, або, якщо можливість вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, не є віддаленою. Підприємство регулярно оцінює умовні зобов'язання та умовні активи, щоб забезпечити відповідне відображення змін у фінансовій звітності.

4.8. Аванси

Видані аванси за основні засоби, нематеріальні активи, інші необоротні активи відображаються у звіті про фінансовий стан як незавершені капітальні інвестиції, та деталізуються у примітках до фінансової звітності. Інші аванси відображаються як оборотні активи/короткострокові зобов'язання.

Якщо проплачені витрати, пов'язані з діяльністю Підприємства, в періоді віддаленому від звітної дати більше ніж на 12 місяців, такі аванси відображаються у складі інших необоротних активів.

Аванси отримані, які, як очікується, будуть включені до доходів періоду у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід у найближчі 12 місяців, обліковуються і відображаються у складі поточних зобов'язань, а в іншому випадку у складі інших довгострокових зобов'язань.

Аванси первісно оцінюються за сумою сплачених грошових коштів.

У фінансовій звітності сума розрахунків за виданими та отриманими авансами відображається за вартістю товарів (робіт та послуг), які мають бути отримані за договором без урахування сум податку на додану вартість.

4.9. Дебіторська заборгованість

Для цілей ведення бухгалтерського обліку та відображення інформації у фінансовій звітності, дебіторська заборгованість поділяється на довгострокову і короткострокову. Критерієм поділу є строк майбутньої оплати (погашення). Дебіторська заборгованість, не обмежена умовами, визнається активом, коли Підприємство стає стороною договору.

Довгострокова дебіторська заборгованість – це заборгованість, яка підлягає погашенню протягом періоду, що перевищує 12 місяців від дати звітності. Частина довгострокової дебіторської заборгованості, яка підлягає погашенню протягом 12 місяців від дати звітності, переводиться до складу короткострокової дебіторської заборгованості на дату річної звітності; виділяється на дату визнання, якщо таке визнання відбулось впродовж фінансового року в сумі, яка враховує кількість місяців, що залишились до кінця фінансового року.

Поточна дебіторська заборгованість – це заборгованість, яка виникла в ході звичайного операційного циклу Підприємства і підлягає погашенню протягом 12 місяців з дати звітності.

4.10. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти в касі, грошові кошти в банку та на казначейських рахунках.

З метою подання у звіті про рух грошових коштів грошові кошти та їх еквіваленти не виключають грошові кошти, які підлягають обмеженню, та банківські овердрафти, що підлягають погашенню на вимогу. Для грошових коштів, що підлягають обмеженню, проводиться оцінка економічної сутності обмеження та відповідності визначенню грошових коштів та їх еквівалентів.

4.11. Фінансові зобов'язання та інструменти власного капіталу

Всі фінансові зобов'язання Підприємства класифікуються як такі, що в подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, за винятком:

- фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток;
- фінансових зобов'язань, що виникають у разі невідповідності фінансового активу критеріям для припинення визнання або в разі застосування підходу подальшої участі;
- договорів фінансової гарантії;
- зобов'язань із надання позики за ставкою відсотка, нижчою від ринкової;
- умовної компенсації, визнаної Підприємством як набувачем при об'єднанні бізнесу.

Підприємство має право під час первісного визнання безвідклично віднести фінансове зобов'язання до категорії тих, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо таке рішення забезпечує надання більш доречної інформації через одну з таких причин:

- воно усуває або значно зменшує невідповідність в оцінці або визнанні активів або зобов'язань, або при визнанні прибутків і збитків за ними на різних основах;
- група фінансових зобов'язань або фінансових активів і фінансових зобов'язань перебуває в управлінні, а її показники ефективності оцінюються на основі справедливої вартості згідно з документально оформленою стратегією управління ризиком або стратегією інвестування.

Фінансові зобов'язання класифікуються за справедливою вартістю через прибуток або збитки, якщо вони утримуються для продажу або призначаються як такі при первісному визнанні.

Після первісного визнання фінансові зобов'язання за справедливою вартістю через прибуток або збитки оцінюються за справедливою вартістю. Будь-які прибутки чи збитки, що виникають внаслідок

зміни справедливої вартості фінансових зобов'язань, відображаються у складі прибутку чи збитку. Чистий прибуток або збиток, визнаний у прибутку чи збитку, включає будь-які відсотки, сплачені за фінансовими зобов'язаннями.

Після первісного визнання фінансові зобов'язання, які не відображаються за справедливою вартістю через прибуток або збитки, згодом оцінюються за амортизованою вартістю за методом ефективної процентної ставки, при цьому відсоткові витрати визнаються на основі ефективної доходності.

Ці фінансові зобов'язання включають торговельну та іншу кредиторську заборгованість та банківські позики.

Торговельна та інша кредиторська заборгованість представляє зобов'язання за товари та послуги, що надаються Підприємству та які не сплачені до кінця звітного періоду. Вони класифікуються як поточні зобов'язання, якщо платіж виплачується протягом одного року або менше (або у звичайному операційному циклі бізнесу, якщо довший). В іншому випадку вони подаються як необоротні зобов'язання.

Фінансове зобов'язання припиняється коли виконується, скасовується або закінчується.

Підприємство також скасовує фінансове зобов'язання, коли його умови змінюються, а грошові потоки модифікованого зобов'язання істотно відрізняються, в цьому випадку нове фінансове зобов'язання визнається за справедливою вартістю.

При припиненні визнання фінансового зобов'язання, різниця між балансовою вартістю та сплаченою винагородою (включаючи будь-які передані безготівкові активи або взяті на себе зобов'язання) визнається у складі прибутку чи збитку.

Коли існуюче фінансове зобов'язання замінено іншим у того ж кредитора на суттєво інших умовах або умови наявного зобов'язання істотно модифіковані, такий обмін чи зміна трактується як визнання первісного зобов'язання та визнання нової відповідальності, а різниця у відповідній балансовій вартості визнається у складі прибутку чи збитку.

4.12. Забезпечення

Резерви визнаються, коли Підприємство має теперішнє зобов'язання (юридичне чи конструктивне) внаслідок минулої події, і ймовірно, що відтік ресурсів, які втілюють економічні вигоди, будуть потрібні для погашення зобов'язання та сума якого може бути достовірно оцінена.

Забезпечення створюються Підприємством з метою дотримання принципу обачності в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності, що передбачає застосування методів оцінки, які повинні запобігати завищенню оцінки активів і доходів Підприємства та заниженню його зобов'язань.

Сума забезпечення визначається за найкращою оцінкою видатків (за вирахуванням суми очікуваного відшкодування), необхідних для погашення відповідного зобов'язання, на дату звітності. Найкраща оцінка видатків, необхідних для погашення існуючого зобов'язання це сума, яку Підприємство обґрунтовано сплатило б для погашення зобов'язання, або передало б його третій стороні на кінець звітного періоду. Забезпечення довгострокових зобов'язань визнаються у сумі їх теперішньої вартості із застосуванням ефективної ставки дисконтування. Для дисконтування довгострокових зобов'язань застосовується ставка додаткового залучення кредитних ресурсів.

Забезпечення використовуються для відшкодування лише тих витрат, для покриття яких вони були створені. Залишок суми забезпечення переглядається на дату річної звітності. Якщо ймовірність відтоку ресурсів, що втілюють у собі економічні вигоди, перестає існувати, відповідне зобов'язання необхідно анулювати. Суми створених забезпечень та відповідні коригування визнаються у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).

4.13. Короткострокові та інші довгострокові виплати працівникам

Зобов'язання визнається за виплатами працівникам щодо виплати заробітної плати, окладів, щорічної відпустки та тимчасової непрацездатності в періоді, що пов'язаний з наданням послуг, за недисконтованою сумою виплат, які передбачається виплатити в обмін на цю послугу.

Короткострокові виплати працівникам включають вказані далі статті, якщо очікується, що вони будуть повністю сплачені у повному обсязі протягом дванадцяти місяців після закінчення річного звітного періоду, у якому працівники надавали відповідні послуги:

- заробітна плата, внески на соціальне забезпечення;
- оплата щорічних відпусток та тимчасової непрацездатності (компенсація за період відсутності);
- преміювання, в тому числі за результатами роботи за звітний період;
- негрошові пільги теперішнім працівникам (наприклад, медичне обслуговування, надання житла, автомобілів, а також надання безкоштовних чи субсидованих товарів або послуг).

Зобов'язання, визнані щодо короткострокових виплат працівникам, оцінюються за недисконтованою сумою виплат, які, як очікується, сплачуються в обмін на відповідну послугу.

Забезпечення для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на виплату чергових відпусток працівникам нараховується з урахуванням єдиного соціального внеску.

Інші довгострокові виплати працівникам включають виплати, якщо не очікується, що розрахунок за ними не буде повністю здійснений протягом дванадцяти місяців після закінчення річного звітного періоду, у якому працівники надавали відповідні послуги:

- додаткові оплачувані періоди відсутності на роботі (наприклад, довгострокові відпустки за вислугу років або оплачувану академічну відпустку);
- виплати з нагоди ювілеїв чи інші виплати за вислугу років;
- премії та відстрочена компенсація в тому випадку, якщо зазначені виплати здійснюються після закінчення дванадцяти місяців після кінця звітного періоду
- виплати за тривалою непрацездатністю;
- інші виплати, передбачені колективним чи індивідуальним договором.

Виплати по закінченню трудової діяльності включають такі виплати як одноразова матеріальна допомога. Програми виплат по закінченню трудової діяльності класифікуються як програми з визначеним внеском або програми з визначеними виплатами залежно від економічної сутності програми, яка впливає з її основних умов, визначених колективним чи індивідуальним договором з працівником. Сума таких виплат залежить від періоду надання послуг працівником Підприємства. Враховуючи не суттєвість таких виплат, витрати по ним визнаються в момент виплати.

Підприємство сплачує єдиний соціальний внесок в розмірах, встановлених законодавством, що протягом 2021 та 2020 років становили 22% або 8,41% від нарахованого доходу працівників в залежності від категорії працівників.

4.14. Оренда

Відповідно до МСФЗ 16 «Оренда» Підприємство відображає активи у формі права користування та орендні зобов'язання в звіті про фінансовий стан, які оцінюються за теперішньою вартістю майбутніх орендних платежів, які не були виплачені на дату початку оренди, дисконтованих із використанням припустимої відсоткової ставки за договорами оренди. Підприємство відображає амортизацію активів в формі права користування та відсотків за зобов'язаннями з оренди в звіті про фінансові результати. Сума сплаченої основної частки орендного зобов'язання представляється в складі фінансової діяльності в звіті про рух грошових коштів, а відсотки представляються в складі фінансових витрат.

Підприємство не застосовує дані вимоги до короткострокової оренди чи оренди, за якою базовий актив є малоцінним. В такому випадку орендні платежі, пов'язані з такою орендою, визнаються як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди.

4.15. Доходи та витрати

4.15.1. Доходи

Об'єктом обліку доходів від реалізації є індивідуальний контракт з клієнтом. Підприємство визнає дохід від договорів з клієнтами згідно з МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», за якими доходи від реалізації визнаються у сумі компенсації, на яку Підприємство матиме право в обмін на товари та послуги. Для визначення ціни операції, Підприємство розглядає умови договору, з урахуванням вимог законодавства про ринок електричної енергії.

Підприємство визнає дохід у валовій сумі компенсації, яку він отримує в обмін на товар який передається іншій стороні та несе відповідальність при виникненні заборгованості за куплену електроенергію.

Доходи Підприємства від основної діяльності класифікуються в бухгалтерському обліку із врахуванням видів спеціальних обов'язків, а саме:

- Дохід від реалізації електричної енергії в тому числі:
 - дохід від виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії,
 - дохід від виконання спеціальних обов'язків із забезпечення загальносуспільних інтересів;
- Дохід від надання послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел в тому числі:
 - дохід від надання послуги спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел;
 - дохід від виконання спеціальних обов'язків із забезпечення загальносуспільних інтересів;

Дохід від виконання інших функцій гарантованого покупця.

Дохід від виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел

Дохід Підприємства від реалізації електричної енергії відображається на дату підписання акту купівлі-продажу електричної енергії з контрагентами. У разі подальшого коригування обсягів та цін продажу електричної енергії, дохід коригується на дату підписання акту коригування.

Ціна, обсяг та вартість електричної енергії, що була реалізована на ринку електричної енергії, визначаються за результатами торгів відповідно до Правил РДН та ВДР.

Дохід від спеціальних обов'язків із забезпечення загальносуспільних інтересів

Гарантований покупець:

- здійснював продаж електричної енергії постачальникам універсальних послуг (далі – ПУП) у прогнозних погодинних обсягах необхідних для постачання побутовим споживачам, з урахуванням коригування на фактичні дані щодо погодинних обсягів споживання електричної енергії побутовими споживачами;
- здійснював продаж електричної енергії у торговій зоні «Об'єднана енергетична система України» на організованих сегментах ринку електричної енергії та/або за двосторонніми договорами купівлі-продажу електричної енергії, укладеними за результатами електронних аукціонів;

- спрямовував різницю між доходами та витратами, що виникла під час виконання ним спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів на покриття власних економічно обґрунтованих витрат на виконання спеціальних обов'язків із купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом та за аукціонною ціною;

Ціна на електричну енергію, за якою гарантований покупець здійснював продаж електричної енергії постачальникам універсальних послуг, розраховувалась як різниця між середньозваженою фіксованою ціною на електричну енергію для побутових споживачів і тарифами на послуги з передачі електричної енергії, на послуги з розподілу електричної енергії та на послуги постачальника універсальних послуг, але не менш як 10 гривень за 1 МВт·год. Середньозважена фіксована ціна визначалась з урахуванням фактичних обсягів споживання електричної енергії побутовими споживачами у місяці, що передував попередньому розрахунковому місяцю.

У разі коли розрахункове значення ціни на електричну енергію становило менш як 10 гривень за 1 МВт·год, гарантований покупець здійснював оплату постачальнику універсальних послуг за договором про надання послуг із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів. Вартість послуг із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів визначалась як добуток обсягу споживання електричної енергії побутовими споживачами та різниці між ціною електричної енергії, що становить 10 гривень за 1 МВт·год, і розрахунковою ціною електричної енергії.

У серпні 2021 року до Постанови № 483 було внесено зміни, відповідно до яких змінюється механізм участі гарантованого покупця у виконанні покладених на нього спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії. Відповідно до нової моделі покладання спеціальних обов'язків, починаючи з 01 жовтня 2021 року, виробники електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки (ДП «НАЕК «Енергоатом», ПрАТ «Укргідроенерго»), реалізують весь обсяг електричної енергії на електронних аукціонах за ринковими цінами. При цьому, гарантований покупець надає виробникам послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, а постачальники універсальних послуг, в свою чергу, надають ці послуги гарантованому покупцю. Таким чином, Підприємство фактично задіяне в організації надання зазначених послуг від одних учасників ринку електричної енергії на користь інших, діє в якості агента, та визнає доходи та витрати від наданих та отриманих послуг із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів у звіті про фінансові результати на нетто основі.

Дохід від надання послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел.

Для забезпечення покриття економічно обґрунтованих витрат гарантованого покупця, на виконання спеціальних обов'язків, гарантований покупець надає оператору системи передачі послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел. Дохід від надання послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел визначається відповідно до законодавства щодо функцій, покладених на гарантованого покупця та відображається в обліку в періоді, в якому відповідні послуги було надано.

Вартість послуги із збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел затверджується Регулятором.

Вартість послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел визначається у відповідному розрахунковому періоді як: різниця між вартістю електричної енергії, купленої гарантованим покупцем у виробників за «зеленим» тарифом/аукціонною ціною, та її вартістю під час продажу на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку та двосторонніми договорами; витрати гарантованого покупця, пов'язані із врегулюванням небалансів електричної енергії виробників, споживачів, які входять до балансуєчої групи гарантованого покупця;

витрати, передбачені кошторисом гарантованого покупця на його діяльність; додатковий прибуток з урахуванням різниці між доходами та витратами, що виникла під час виконання гарантованим покупцем спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів, за розрахунковий місяць.

Гарантований покупець зобов'язаний купувати у суб'єктів господарювання, яким встановлено «зелений» тариф, всю відпущену електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел, за встановленим їм «зеленим» тарифом, якщо такі суб'єкти господарювання входять до складу балансуєчої групи гарантованого покупця. Купівля-продаж такої електричної енергії за «зеленим» тарифом здійснюється на підставі двостороннього договору між виробником або споживачем, якому встановлено «зелений» тариф, та гарантованим покупцем. Такий договір укладається на підставі типового договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом. Типова форма договору затверджується Регулятором.

Гарантований покупець здійснює оплату електричної енергії, купленої за «зеленим» тарифом на підставі даних комерційного обліку, отриманих від адміністратора комерційного обліку, у порядку та строки, визначені відповідними договорами.

Порядок купівлі гарантованим покупцем електричної енергії за «зеленим» тарифом, правила функціонування балансуєчої групи гарантованого покупця визначається порядком купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел, що затверджується Регулятором.

Інші операційні доходи класифікуються наступним чином:

- отримані кошти від штрафів, пені, неустойок та інших санкцій за порушення договорів, які визнані боржником або за якими отримані судові рішення щодо їх стягнення, а також отримані суми покриття завданих збитків;
- доходи від безоплатно отриманих оборотних активів, що не є результатом операцій з власником;
- відсотки отримані на залишок коштів на поточних рахунках.

Доходи, які класифіковані Підприємством як інші операційні доходи в розрізі вищенаведених груп згортаються з відповідними групами інших операційних витрат та відображаються у звіті про прибутки та збитки та інші сукупні доходи на нетто-основі залежно від результату згортання.

Доходи, які виникають в процесі діяльності Підприємства, але не пов'язані з його операційною та фінансовою діяльністю, відображаються у складі інших доходів. Інші доходи класифікуються:

- дохід від відновлення корисності необоротних активів, за якими був визнаний збиток від зменшення корисності активів у попередніх періодах, при цьому сума такого відновлення не повинна перевищувати суми раніше визнаного збитку;
- дохід від безоплатно отриманих необоротних активів, якщо це не є результатом операцій з власником;
- дохід від реалізації необоротних активів, що вибувають зі складу активів Підприємства без переведення їх у групу необоротних активів та груп вибуття, утримуваних для продажу.

Інші доходи в розрізі вищенаведених груп згортаються з відповідними групами інших витрат та підлягають відображенню у звіті про прибутки чи збитки та інші сукупні доходи на нетто-основі залежно від результату згортання.

4.15.2. Витрати

Підприємство визнає витрати в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності за умови дотримання двох критеріїв:

- є ймовірність зменшення (вибуття) майбутніх економічних вигід, пов'язаних зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань;

- витрати (сума зменшення активів або збільшення зобов'язань) можуть бути достовірно визначені.

Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони були здійснені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходами певного періоду, відображаються у складі витрат того періоду, у якому вони були понесені.

Підприємство у фінансовій звітності розділяє витрати за принципом класифікації витрат, який базується на функції витрат.

Витрати, які класифіковані Підприємством як інші операційні витрати, в розрізі вищенаведених груп, згортаються з відповідними групами інших операційних доходів та підлягають відображенню у звіті про фінансові результати (звіті про сукупні доходи) на нетто-основі залежно від результату згортання. Однак, Підприємство подає такі доходи та витрати окремо, якщо вони є суттєвими.

До фінансових витрат включаються відсотки за орендними зобов'язаннями.

4.16. Доходи майбутніх періодів

Доходи майбутніх періодів представлені у вигляді вартості безоплатно отриманих необоротних активів. Доходи майбутніх періодів визнаються відповідно до МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу» у складі прибутку на систематичній основі протягом строку корисного використання об'єкта.

4.17. Оподаткування

Витрати з податку на прибуток представляють собою суму поточного податку та відстроченого податку.

Податок, що підлягає сплаті, базується на оподаткованому прибутку за рік. Оподатковуваний прибуток відрізняється від «прибутку до оподаткування», про який йдеться у звіті про фінансові результати, через статті доходів або витрат, які оподатковуються або вираховуються в інші роки, та статті, які ніколи не оподатковуються або не вираховуються. Поточний податок Підприємство розраховує з використанням податкових ставок, які були введені чи вводяться в дію до кінця звітного періоду.

Відстрочений податок визнається за тимчасовими різницями між балансовою вартістю активів та зобов'язань у фінансовій звітності та відповідними податковими базами, що використовуються при обчисленні оподаткованого прибутку.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається наприкінці кожного звітного періоду та зменшується в тій мірі, в якій більше неможливо забезпечити наявність достатнього оподаткованого прибутку, який дозволить повністю або частково відновити актив.

Відстрочені податкові зобов'язання та активи оцінюються за податковими ставками, які, як очікується, застосовуватимуться в періоді, протягом якого зобов'язання погашається, або актив реалізується, виходячи з податкових ставок (та податкового законодавства), що діють або превалюють до кінця звітного періоду.

Оцінка відстрочених податкових зобов'язань та активів відображає податкові наслідки, які впливають із способів, якими Підприємство очікує, наприкінці звітного періоду, відшкодувати або погасити балансову вартість активів та зобов'язань.

Поточні та відстрочені податки визнаються як дохід або витрати і включаються до прибутку або збитку звітного періоду.

4.18. Пов'язані сторони

Підприємство розкриває інформацію про характер відносин з пов'язаними сторонами, а саме з органом управління, що здійснює контроль над Підприємством, та з іншими підприємствами, над якими здійснюється контроль (чи має суттєвий вплив) тим самим органом управління.

Стороною, яка має кінцевий контроль над Підприємством, є держава в особі Кабінету Міністрів України. Пов'язаними сторонами Підприємства є провідний управлінський персонал та члени їх сімей, а також державні компанії та установи, з якими Підприємство здійснювало господарські операції.

4.19. Відрахування частини чистого прибутку до державного бюджету (дивіденди).

Частина чистого прибутку (доходу) відраховується державними підприємствами електроенергетичної галузі відповідно до Закону України «Про управління об'єктами державної власності» та Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2011 року № 138.

Державними підприємствами електроенергетичної галузі, фінансування яких здійснюється в межах кошторису, що затверджується НКРЕКП, відрахування частини чистого прибутку (доходу) провадяться із суми перевищення фактично отриманих кошторисних доходів над фактично здійсненими кошторисними видатками у звітному періоді.

Нарахування частини чистого прибутку (доходу) відображається як зменшення нерозподіленого прибутку того періоду, до якого відноситься такий прибуток.

4.20. Справедлива вартість

Справедлива вартість – ціна, за якою відбувалася б звичайна операція продажу активу чи передачі зобов'язання між учасниками ринку на дату оцінки за нинішніх ринкових умов.

Оцінка справедливої вартості базується на судженні, що угода про продаж активу буде відбуватися:

- на основному ринку активу чи зобов'язання;
- на найбільш вигідному ринку для даного активу чи зобов'язання, за відсутності основного ринку.

Справедливу вартість активу чи зобов'язання визначають, виходячи з пропозицій, які учасники ринку використовували би при визначенні ціни активу чи зобов'язання, якщо б припустити, що такі учасники ринку діють переслідуючи власні економічні вигоди.

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких вимірюється або розкрита в фінансовій звітності, класифікуються в рамках ієрархії справедливої вартості, наведеної нижче, починаючи зі вхідних даних низького рівня, які суттєво впливають на оцінку справедливої вартості в цілому:

- Вхідні дані 1-го рівня – Ціни ринкових котирувань (без коригувань) на активних ринках для стандартизованих активів та зобов'язань.
- Вхідні дані 2-го рівня – Методи оцінки, для яких низький рівень вхідних даних, що мають значний вплив на оцінку справедливої вартості, є прямо або опосередковано доступний.
- Вхідні дані 3-го рівня – Методи оцінки, для яких низький рівень вхідних даних, що мають значний вплив на оцінку справедливої вартості, недоступний.

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»
 ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року
 (суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

5. Доходи та витрати

5.1. Дохід від основної діяльності

Чистий дохід від реалізації електричної енергії у звітному та попередньому періодах представлено наступним чином:

	2021	2020
Продаж електричної енергії на РДН ВДР	11 659 673	12 767 214
Продаж на ринку двосторонніх договорів	7 217 656	1 046 771
Продаж електричної енергії ПУП	6 112 904	7 772 881
Дохід від врегулювання небалансів	958 039	9 211 220
Продаж електричної енергії ОСР/ОСП	-	40 131
Інші	882	760
Всього дохід від продажу електричної енергії	25 949 154	30 838 977
Дохід від наданих послуг НЕК «Укренерго» в рамках спеціальних обов'язків	31 418 415	36 139 677
Дохід від продажу частки врегулювання небалансу гарантованого покупця	932 928	-
Всього дохід від основної діяльності	58 300 497	66 978 654

Загальний обсяг електричної енергії для продажу в 2021 році склав 44 038 360 МВт·год, (2020 рік – 60 553 372 МВт·год).

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в розрізі виконання спеціальних обов'язків складає:

- дохід від виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електроенергії з альтернативних джерел – 46 879 177 тис. грн (2020 – 41 676 709 тис. грн);
- дохід від виконання спеціальних обов'язків із забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електроенергії до набуття чинності змін в механізмі ПСО 2 (див. Примітку 4.15.1) – 11 421 320 тис. грн (2020 – 25 301 945 тис. грн).

Враховуючи зміни в механізмі виконання спеціальних обов'язків, які набули чинності з 01 жовтня 2021 року, Підприємство з жовтня звітного періоду визнає, що:

- в межах зобов'язань по виконанню спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел виступає виключно принципалом;
- в межах зобов'язань по виконанню спеціальних обов'язків із забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії виступає агентом та визнає результати відповідних операцій у звіті про фінансові результати на нетто-основі.

Порядок визначення ціни в значній мірі підлягає нормативному регулюванню:

Продаж електричної енергії на РДН/ВДР. Ціна продажу електричної енергії встановлюється відповідно до Правил ринку РДН та ВДР. Ціна на РДН визначається по кожному операційному періоду за допомогою алгоритму РДН, що реалізує принцип граничного ціноутворення на основі балансу сукупного попиту на електричну енергію та її сукупної пропозиції, і для цілей інтеграції з європейськими ринками електричної енергії є сумісним з алгоритмом цінового об'єднання регіонів. Обсяги електричної енергії у заявці на торги на ВДР акцептуються повністю або частинами за заявленою (пропонованою) ціною відповідно до алгоритму, встановленому Правилами ринку.

Продаж електричної енергії ПУП. Ціна продажу електричної енергії ПУП та вартість послуг із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів визначається із врахуванням цін на електричну енергію для побутових споживачів, встановлених Кабінетом Міністрів України, і

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інакше)

тарифами на послуги з передачі електричної енергії, на послуги з розподілу електричної енергії та на послуги постачальника універсальних послуг, затверджених НКРЕКП.

Продаж на ринку двосторонніх договорів. Відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» гарантований покупець здійснює продаж електричної енергії за двосторонніми договорами на електронних аукціонах, порядок проведення яких затверджується Кабінетом Міністрів України. За результатами проведення аукціону продаж здійснюється учаснику, який запропонував найвищу ціну.

Продаж на балансуєчому ринку. Відповідно до Правил ринку ціна небалансу електричної енергії за розрахунковий період дорівнює маржинальній ціні балансуєчої електричної енергії за розрахунковий період, що розрахована відповідно до Правил ринку в залежності від того, чи перебуває система в дефіциті, профіциті або збалансована.

Дохід від продажу частки врегулювання небалансу гарантованого покупця. У разі відхилення фактичних погодинних обсягів відпуску електричної енергії виробників, яким встановлено «зелений» тариф, від їх погодинних графіків відпуску електричної енергії продавцями (виробниками), які входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, відшкодовується частка вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованому покупцю відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та правил функціонування балансуєчої групи гарантованого покупця.

Дохід від наданих послуг НЕК «Укренерго» в рамках спеціальних обов'язків. Дохід від надання послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел визначається відповідно до законодавства щодо функцій покладених на гарантованого покупця.

5.2. Інші операційні доходи та інші доходи

Інші операційні доходи представлено наступним чином:

	2021	2020
Одержані штрафи, пені, неустойки	619 786	729
Одержані відсотки на залишок коштів	83 528	28 648
Одержані гранти та субсидії	28	29
Інші операційні доходи	92	14
Всього інші операційні доходи	703 434	29 420

Інші доходи представлені доходом від безоплатно отриманих необоротних активів, що не є результатом операцій з власником, які визнаються доходом систематично протягом строку корисного використання відповідних активів, у сумі 513 тис. грн за звітний період, та 383 тис. грн за порівняльний період 2020 року.

5.3. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) представлено наступним чином:

	2021	2020
Купівля електричної енергії	56 197 783	64 025 520
в т. ч. виробленої з альтернативних джерел	46 446 815	40 840 558
в т. ч. з врегулювання небалансів	2 821 210	1 430 948
Купівля послуг із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів	2 273 083	2 753 722
Всього собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	58 470 866	66 779 242

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) в розрізі спеціальних обов'язків представлена наступним чином в 2021 році:

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- собівартість від виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електроенергії з альтернативних джерел – 47 919 359 тис. грн (2020 – 41 508 426 тис. грн)
- собівартість від виконання спеціальних обов'язків із забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електроенергії – 10 551 507 тис. грн (2020 – 25 270 816 тис. грн)

Ціна придбання електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел, визначається за тарифами, величина яких для кожної генеруючої одиниці за «зеленим» тарифом встановлена Регулятором.

Ціна придбання електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів на електронних аукціонах визначається Положенням про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії.

В січні - лютому звітного періоду ДП «НАЕК «Енергоатом» було знижено обсяги продажу електричної енергії, які необхідні для забезпечення потреб побутових споживачів. ДП «Гарантований покупець» для забезпечення виконання передбачених Положенням ПСО спецобов'язків було вимушено здійснювати, в умовах відсутності джерел, купівлю необхідних обсягів електроенергії як небаланси, що призвело до додаткових витрат гарантованого покупця.

5.4. Адміністративні витрати

Адміністративні витрати представлені наступним чином:

	2021	2020
Заробітна плата	90 196	72 020
Судовий збір	36 134	981
Витрати на соціальні заходи	11 682	8 684
Амортизація	4 345	804
Амортизація активу з права користування	3 464	1 746
Банківські витрати	553	203
Інші загальні та адміністративні витрати	9 096	4 681
Всього адміністративні витрати	155 470	89 119

5.5. Витрати на збут

Витрати з продажу представлені наступним чином:

	2021	2020
Внесок на регулювання	44 896	47 278
Заробітна плати	32 394	27 342
Витрати на соціальні заходи	6 038	4 945
Амортизація	1 820	1 880
Інші витрати з продажу та реалізації	26 460	26 769
Всього витрати з продажу та реалізації	111 608	108 124

Внесок на регулювання нараховується та сплачується у відповідності до Постанови НКРЕКП від 06 квітня 2017 року № 491 «Про затвердження порядку розрахунку та встановлення ставки внесків на регулювання».

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»
 ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
 за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року
 (суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інакше)

5.6. Інші операційні витрати

Інші операційні витрати представлені наступним чином:

	2021	2020
Створення резерву виплат за судовими рішеннями	619 711	-
Визнані штрафи	33 464	1 030
Одноразові премії, лікарняні та інші виплати згідно з Колективним договором	8 335	10 227
Відрахування профспілковій організації	428	437
Всього інші операційні витрати	661 938	11 694

5.7. Фінансові витрати

У звітному періоді нараховано фінансові витрати від дисконтування зобов'язання з оренди у сумі 229 тис. грн (за 2020 рік – 127 тис. грн.).

5.8. Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток, що відображаються у звіті про фінансові результати, складаються із сум поточного податку на прибуток, суми нарахування відстрочених податкових зобов'язань та суми нарахування відстрочених податкових активів.

Поточний податок на прибуток визначається виходячи з оподатковуваного прибутку за рік, розрахованого за правилами податкового законодавства України.

Прибутки Підприємства у 2021 році оподатковувалися за ставкою 18%, як і у 2020 році.

Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які були введені в дію або практично були введені в дію станом на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки.

Відстрочені податкові зобов'язання виникають за різницями при нарахуванні амортизації необоротних активів в бухгалтерському та податковому обліку.

Витрати/дохід з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

	2021	2020
Поточний податок на прибуток	(34 817)	(3 661)
Відстрочені податкові зобов'язання	(225)	(281)
Відстрочені податкові активи	105 990	-
Всього витрат/дохід з податку на прибуток	70 948	(3 942)

Підприємство протягом 2021 та 2020 років сплатило податок на прибуток у розмірі 17 482 тис. грн, та 6 165 тис. грн відповідно.

Зміни визнаних відстрочених податків представлено таким чином:

	1 січня 2021 року	Віднесено на прибуток та збиток	31 грудня 2021 року
Основні засоби	(537)	(225)	(761)
Поточні забезпечення	-	105 990	105 990
Чисті відстрочені податкові активи (зобов'язання)	(537)	105 765	105 229

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Кредиторська заборгованість перед бюджетом зі сплати податку на прибуток, термін сплати якої не настав, станом на 31 грудня 2021 року, становить 17 926 тис. грн (на 31 грудня 2020 року – 591 тис. грн).

6. Основні засоби

Зміни балансової вартості основних засобів у фінансовій звітності представлені наступним чином:

	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Інструменти, прилади, інвентар	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Всього
Первісна або переоцінена вартість:						
На 01.01.2020 р.	2 376	6 927	59	2 840	22	12 224
Надходження	13 267	8 440	21		1 932	23 660
На 31.12.2020 р.	15 643	15 367	80	2 840	1 954	35 884
Надходження		1 270	229	695	1 532	3 726
На 31.12.2021 р.	15 643	16 637	309	3 535	3 486	39 610
Знос та знецінення:						
На 01.01.2020 р.	582	1 481	37	418	17	2 535
Інші зміни	1 223	552			192	1 967
Амортизаційні нарахування	101	2 011	8	406	4	2 530
На 31.12.2020 р.	1 906	4 044	45	824	213	7 032
Амортизаційні нарахування	725	3 240	13	452	210	4 640
На 31.12.2021 р.	2 631	7 284	58	1 276	423	11 672
Чиста балансова вартість:						
На 31.12.2020 р.	13 737	11 323	35	2 016	1 741	28 852
На 31.12.2021 р.	13 012	9 353	251	2 259	3 063	27 938

У 2020 році на виконання розпоряджень Кабінету Міністрів України від 26 лютого 2020 року № 178-р «Про передачу державним підприємством «Енергоринок» нежитлових приміщень та окремого індивідуально визначеного майна у м. Києві» та від 21 жовтня 2020 року № 1304-р «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 лютого 2020 року № 178», у встановленому порядку, здійснено передачу нежитлових приміщень та окремого індивідуально визначеного майна у м. Києві з балансу ДП «Енергоринок» на баланс ДП «Гарантований покупець».

Вартість основних засобів з нульовою залишковою вартістю станом на 31 грудня 2021 року 817 тис. грн (на 31 грудня 2020 року – 222 тис. грн).

У балансі до складу основних засобів включена вартість активів з права використання, зміни яких розкрито у Примітці 7.

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

7. Оренда

30 червня 2020 року укладено договір, відповідно до якого ДП «Гарантований покупець» приймає в строкове платне користування нежитлове приміщенням під розміщення офісу.

9 квітня 2021 року укладено додаткову угоду про продовження терміну оренди. На дату укладання додаткової угоди до договору оренди Підприємство оцінило орендні зобов'язання за теперішньою вартістю несплачених орендних платежів. Сума визначена шляхом дисконтування майбутніх платежів з використанням відсоткової ставки відповідно до статистичних даних НБУ. Ставка дисконтування склала 8% річних. На дату початку оренди, орендні платежі, включені в оцінку орендного зобов'язання, складаються з фіксованого платежу.

Зміни активів з права користування представлено нижче:

Первісна вартість станом на 01 січня 2020 року	-
Накопичена амортизація станом на 01 січня 2020 року	-
Балансова вартість станом на 01 січня 2020 року	-
Збільшення за рахунок укладання нових договорів	3 493
Нарахована амортизація	(1 746)
Первісна вартість станом на 31 грудня 2020 року	3 493
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2020 року	(1 746)
Балансова вартість станом на 31 грудня 2020 року	1 747
Збільшення за рахунок укладання нових договорів	3 445
Вибуття первісної вартості	(2 619)
Вибуття накопиченої амортизації	2 619
Нарахована амортизація	(3 464)
Первісна вартість станом на 31 грудня 2021 року	4 318
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2021 року	(2 591)
Балансова вартість станом на 31 грудня 2021 року	1 727

У балансі вартість активів з права користування включено до складу основних засобів.

Зміни зобов'язання з оренди за звітний період представлено нижче:

Балансова вартість станом на 01 січня 2020 року	-
Поточна частина	-
Довгострокова частина	-
Збільшення за рахунок укладання нових договорів	3 493
Фінансові витрати	127
Сплачено орендних платежів	(1 834)
Балансова вартість станом на 31 грудня 2020 року	1 786
Поточна частина	1 786
Довгострокова частина	-
Збільшення за рахунок укладання нових договорів	3 445
Фінансові витрати	229
Сплачено орендних платежів	(3 668)
Балансова вартість станом на 31 грудня 2021 року	1 792
Поточна частина	1 792
Довгострокова частина	-

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Недисконтована сума майбутніх орендних платежів станом на 31 грудня 2021 року складає 1 834 тис. грн, та повинна бути сплачена протягом 1 (одного) року зі звітної дати (станом на 31 грудня 2020 року – 1 834 тис. грн).

8. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи представлені програмним забезпеченням:

Первісна вартість:	Програмне забезпечення
На 01 січня 2020 року	1 026
Надходження	6 697
На 31 грудня 2020 року	7 723
Надходження	1 567
На 31 грудня 2021 року	9 290
Накопичена амортизація:	
На 01 січня 2020 року	140
Амортизаційні нарахування	154
Інші зміни	198
На 31 грудня 2020 року	492
Амортизація за період	1 525
На 31 грудня 2021 року	2 017
Чиста балансова вартість	
На 31 грудня 2020 року	7 231
На 31 грудня 2021 року	7 273

9. Запаси

Запаси представлені наступними статтями:

	31.12.2021	31.12.2020
Сировина і матеріали	867	376
Паливо	136	142
Запасні частини	66	53
Малоцінні та швидкозношувані предмети	130	21
Всього	1 199	592

10. Торговельна та інша дебіторська заборгованість

Найбільша частка дебіторської заборгованості це заборгованість оператора системи передачі НЕК «Укренерго» за послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел у загальній сумі 14 513 883 тис. грн.

Балансова вартість торговельної та іншої дебіторської заборгованостей (строки Балансу 1125 «Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги», 1155 «Інша поточна дебіторська заборгованість» та 1190 «Інші оборотні активи») станом на 31 грудня 2021 року становить

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

19 281 631 тис. грн (на 31 грудня 2020 року – 40 551 519 тис. грн) в тому числі за товари, роботи послуги 15 992 123 тис. грн (на 31 грудня 2020 року – 34 489 107 тис. грн):

В тому числі зі строками непогашення

Контрагент/ група контрагентів	Заборгованість станом на 31.12.2021	Не прострочена, або прострочена строком до 3 місяців	до 6 місяців	до 12 місяців	більше 12 місяців
Постачальники універсальних послуг	-	-	-	-	-
НЕК «Укренерго» за послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел	14 513 883	1 019 439	3 900 603	9 593 841	
НЕК «Укренерго» за електричну енергію з метою врегулювання небалансів	1 436 989	234 277	342 301	572 640	287 771
Частка врегулювання небалансу гарантованого покупця	41 214	41 214			
Інші	37	37			
Всього	15 992 123	1 294 967	4 242 904	10 166 481	287 771

В тому числі зі строками непогашення

Контрагент/ група контрагентів	Заборгованість станом на 31.12.2020	Не прострочена, або прострочена строком до 3 місяців	до 6 місяців	до 12 місяців	більше 12 місяців
Постачальники універсальних послуг	231 727	231 727	-	-	-
НЕК «Укренерго» за послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел	31 119 002	5 551 479	5 548 743	20 018 780	
НЕК «Укренерго» за електричну енергію з метою врегулювання небалансів	3 138 013	726 388	1 045 807	913 534	452 284
Інші	365	365			
Всього	34 489 107	6 509 959	6 594 550	20 932 314	452 284

Відповідно до пункту 3 статті 6 Закону України «Про Державний бюджет на 2021 рік» і Постанови Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2021 року № 1049 «Про надання у 2021 році державної гарантії за зобов'язаннями приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго», НЕК «Укренерго» було здійснено випуск «зелених» облігацій та спрямовано залучені кошти на користь ДП «Гарантований покупець» за послуги з виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільного інтересу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел, що призвело до суттєвого зменшення дебіторської

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

заборгованості гарантованого покупця, який в свою чергу направив отримані кошти на погашення заборгованості перед виробниками електричної енергії, яким встановлено «зелений» тариф.

Враховуючи норми МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» щодо моделі очікуваних кредитних ризиків Підприємство може визнати резерв очікуваних кредитних збитків за торговельною дебіторською заборгованістю за наявності факторів, що свідчать про істотне збільшення кредитного ризику або дефолт.

На момент складання фінансової звітності Підприємством вживаються всі необхідні заходи для врегулювання питання погашення заборгованості.

Крім цього, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2006 року № 1673 «Про стан фінансово – бюджетної дисципліни, заходи щодо посилення боротьби з корупцією та контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів» (далі – Постанова 1673), суб'єкти господарювання державного сектора економіки визнають дебіторську заборгованість для розрахунку резерву очікуваних кредитних збитків лише за наявності одного з таких чинників, що свідчать про істотне зменшення суми очікуваного відшкодування дебіторської заборгованості на звітну дату порівняно з моментом її первісного визнання як активу:

- наявності об'єктивних свідчень неплатоспроможності контрагента за договірними зобов'язаннями, за якими прострочено виконання такого зобов'язання;
- відсутні надходження оплати від дебітора протягом 365 днів.

Крім цього, норми Постанови 1673 тимчасово, до 31 грудня 2022 року, не застосовуються суб'єктами державного сектору економіки щодо дебіторської заборгованості, що утворилася на балансуєчому ринку електричної енергії станом на 31 грудня 2021 року.

Отже, враховуючи вищезазначене та суттєве зменшення дебіторської заборгованості порівняно з початком звітного періоду, та відповідно до умов Постанови 1673, Підприємство не нараховувало резерв очікуваних кредитних збитків.

Дебіторська заборгованість за виданими авансами у фінансовій звітності представлена наступними статтями:

	31.12.2021	31.12.2020
За виданими авансами за електроенергію		35 100
За виданими авансами послуги спеціального обов'язку	4 677 209	929
<i>в т.ч. за виданими авансами по виконанню ПСО2, згідно зі змінами, які набули чинності з 01 жовтня 2021 року на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2021 року № 859</i>	<i>4 677 201</i>	-
За виданими авансами за товарно-матеріальні цінності	2 110	879
Всього	4 679 319	36 908

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня 2021 року становить 8 915 тис. грн (на 31 грудня 2020 року - 2 221 тис. грн), в тому розрахунки з банківською установою по надходженням відсотків за залишками коштів на поточних рахунках Підприємства у сумі 8 085 тис. грн (на 31 грудня 2020 року – 1 363 тис. грн).

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інакше)

11. Грошові кошти

Залишки грошових коштів Підприємства знаходяться на рахунках державних банків та оцінюються як фінансові активи з низьким кредитним ризиком. Керівництво Підприємства оцінило резерв кредитних збитків щодо залишків грошових коштів як несуттєвий.

	31.12.2021	31.12.2020
Поточний рахунок	2 710 029	493
Поточний спеціальний рахунок для сплати штрафних санкцій	616 672	96
Поточний рахунок ЕСКРОУ	151 482	94 778
Поточний рахунок Спеціальний фонд	1 331	
Рахунок електронного адміністрування ПДВ	1 628	
Всього	3 481 142	95 367

Поточний рахунок ЕСКРОУ – рахунок умовного зберігання, який використовується для здійснення учасниками ринку електричної енергії розрахунків за електричну енергію, яка реалізується на РДН та ВДР.

У Звіті про рух грошових коштів операції по виконанню спеціальних обов'язків із забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії за період з жовтня по грудень 2021 року відображаються у складі руху коштів від операційної діяльності на валовій основі.

12. Торговельна та інша кредиторська заборгованість

Станом на 31 грудня 2021 року поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги склала 19 339 182 тис. грн (станом на 31 грудня 2020 року – 36 112 263 тис. грн):

Контрагент/ група контрагентів	Заборгованість станом на 31.12.2021	В тому числі за строками погашення	
		До вимоги	За строком погашення до 3 місяців
Виробники електроенергії, що використовують альтернативні джерела енергії	12 255 972	2 418 835	9 837 137
ДП «НАЕК «Енергоатом» в особі ВП «Енергоатом-Треїдинг»	3 981 755	3 981 755	
НЕК «Укренерго» за електричну енергію з метою врегулювання небалансів	3 085 323	2 838 759	246 564
ПрАТ «Укргідроенерго»	3 140	3 140	
АТ «Оператор ринку»	12 862		12 862
Інші	130		130
Всього	19 339 182	9 242 489	10 096 693

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інакше)

Контрагент/ група контрагентів	Заборгованість станом на 31.12.2020	В тому числі за строками погашення	
		До вимоги	За строком погашення до 3 місяців
Виробники електроенергії, що використовують альтернативні джерела енергії	26 569 034	24 079 260	2 489 774
ДП «НАЕК «Енергоатом» в особі ВП «Енергоатом-Трейдинг»	7 744 466	7 744 466	
НЕК «Укренерго» за електричну енергію з метою врегулювання небалансів	1 546 573	1 511 923	34 650
ПрАТ «Укргідроенерго»	211 276		211 276
Постачальники універсальних послуг (послуга із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів)	40 880		40 880
Інші	34		34
Всього	36 112 263	33 335 649	2 776 614

Кредиторська заборгованість за отриманими авансами представлена наступним чином:

	31.12.2021	31.12.2020
Кредиторська заборгованість за отриманими авансами за електроенергію	597 126	150 280
Кредиторська заборгованість за отриманими авансами за послуги	4 677 207	
<i>в т.ч. за отриманими авансами по виконанню ПСО2, згідно зі змінами, які набули чинності з 01 жовтня 2021 року на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2021 року № 859</i>	4 677 201	
Всього	5 274 333	150 280

13. Резерви та забезпечення

У фінансовій звітності представлені наступні види забезпечень:

	Забезпечення на виплату відпусток працівників та інші забезпечення	Забезпечення виконання судових рішень	Всього
Станом на 01.01.2020	-	-	-
Нараховано	9 883	21	9 904
Використано	(7 804)	-	(7 804)
Станом на 31.12.2020	5 238	21	5 259
Нараховано	10 894	619 711	630 605
Використано	(8 974)	(30 900)	(39 874)
Станом на 31.12.2021	7 158	588 832	595 990

14. Умовні та контрактні зобов'язання

14.1. Податки

Підприємство застосовує ставку податку на додану вартість у розмірі 20% відповідно до вимог Податкового кодексу України (далі – ПКУ). Згідно з пунктом 44 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» ПКУ платники податку на додану вартість, які здійснюють постачання електричної енергії, надають послуги із забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», визначають дату виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту з податку на додану вартість за касовим методом.

Заборгованість за розрахунками з бюджетом у фінансовій звітності представлена наступним чином:

	Податок на додану вартість	ПДФО, Військовий збір	Податок на землю	Податок на нерухомість
Сальдо на 01.01.2020	94 165	26	-	(1)
Нараховано зобов'язань	(1 501 107)	(20 845)	(4)	(5)
Сплачено до бюджету	1 753 559	20 831	3	3
Повернуто з бюджету	(284 899)	-	-	-
Сальдо на 31.12.2020	61 718	12	(1)	(3)
Нараховано зобов'язань	930 916	(25 158)	(23)	(31)
Сплачено до бюджету	493 208	25 190	22	26
Повернуто з бюджету	(1 446 561)			
Сальдо на 31.12.2021	39 281	44	(2)	(8)

У 2019 році відповідно до розрахунку сплачено частину чистого прибутку у сумі 17 644 тис. грн, після перерахунку станом на 31 грудня 2020 року переплата за розрахунками з частини чистого прибутку склала 13 077 тис. грн, у звітному періоді нараховано частину чистого прибутку у сумі 3 358 тис. грн. Відповідно, дебетове сальдо за розрахунками з частини чистого прибутку станом на 31 грудня 2021 року складає 9 720 тис. грн.

14.2. Юридичні питання

Під час звичайної господарської діяльності до Підприємства висуваються судові позови. У випадку, коли ризик вибуття фінансових ресурсів, пов'язаних із такими позовами, вважається ймовірним, визнається відповідне зобов'язання у вигляді резерву на покриття судових витрат. Коли за оцінками керівництва, ризик вибуття фінансових ресурсів, пов'язаних із такими позовами, вважається можливим, або суму вибуття ресурсів неможливо визначити достовірно, жодного резерву не визнається, а відповідна сума розкривається у фінансовій звітності.

Станом на звітну дату Підприємство виступає відповідачем у судових справах на загальну суму 10 128 242 тис. грн, з яких сума основного боргу складає 8 530 747 тис. грн та 1 597 495 тис. грн на сплату пені, штрафів, інфляційних витрат та судового збору.

Станом на 31 грудня 2021 року сформовано резерв на покриття майбутніх судових витрат у сумі 588 832 тис. грн (на 31 грудня 2020 року - 21 тис. грн).

Керівництво вважає, що сформувало в повному обсязі резерви стосовно можливих суттєвих збитків від судових розглядів у цій фінансовій звітності.

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інакше)

15. Інші оборотні активи та інші поточні зобов'язання

Інші оборотні активи представлені наступним чином:

	31.12.2021	31.12.2020
Податкові зобов'язання за коригуваннями	2 780	2 560
Податковий кредит за касовим методом	3 223 862	6 019 055
Не підтверджений податковий кредит	53 951	38 576
Разом	3 280 593	6 060 191

Інші поточні зобов'язання представлені наступним чином:

	31.12.2021	31.12.2020
Податкові зобов'язання за касовим методом	2 658 484	4 451 890
Розрахунки з іншими кредиторами	20	-
Разом	2 658 504	4 451 890

16. Доходи майбутніх періодів

Станом на 31 грудня 2021 року доходи майбутніх періодів сформовані протягом 2021 року наступним чином:

- вартість безоплатно отриманих необоротних активів у сумі 246 тис. грн (у 2020 році – 2 630 тис. грн).
- вартість безоплатно отриманих запасів у сумі 0 тис. грн (у 2020 році - 95 тис. грн).

Списано на доходи амортизацію відповідних необоротних активів та використаних запасів у звітному році на суму 513 тис. грн (у 2020 році - на суму 383 тис. грн).

17. Зміни у власному капіталі

Підприємство належить державі в особі Кабінету Міністрів України. Станом на 31 грудня 2021 року статутний капітал Підприємства становив 1 тис. грн, змін в статутному капіталі протягом звітного періоду не відбувалося.

Протягом звітного періоду додатковий капітал не змінився.

Капітал у дооцінках протягом звітного періоду зменшився на суму 103 тис. грн за рахунок переведення переоціненої вартості основних засобів в нерозподілені прибутки (у 2020 році – на 172 тис. грн) пропорційно нарахованій амортизації відповідних основних засобів.

ДП «Гарантований покупець» за результатами діяльності 2021 року отримано збиток в сумі 324 719 тис. грн (за 2020 рік – отримано чистий прибуток в сумі 16 209 тис. грн).

18. Довгострокові зобов'язання і забезпечення

Відповідно до частини п'ятої статті 71 Закону України «Про ринок електричної енергії», зокрема, передбачено що в умовах договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом має бути передбачено право виробника за «зеленим» тарифом обрати порядок вирішення спорів, що виникають між сторонами договору у зв'язку з договором купівлі-продажу чи на його підставі, в арбітражі за Арбітражним регламентом Міжнародної торгової палати (ІСС) з місцем арбітражу у місті Парижі (Французька Республіка), за умови що такий виробник за «зеленим» тарифом є підприємством з іноземними інвестиціями в розумінні Господарського кодексу України. У разі обрання зазначеного порядку вирішення спорів, виробник за «зеленим» тарифом під час укладання договору одночасно

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

зобов'язується сплачувати на користь гарантованого покупця внески для створення спеціального (цільового) фонду, призначеного для покриття арбітражних витрат гарантованого покупця.

За звітний період на поточний рахунок гарантованого покупця надійшло 950 тис. грн внесків для створення спеціального фонду, призначеного для покриття арбітражних витрат гарантованого покупця. Всього станом на 31 грудня 2021 року сформовано фонд на загальну суму 1 331 тис. грн. (на 31 грудня 2020 року - 381 тис. грн).

19. Операції з пов'язаними сторонами

Засновником ДП «Гарантований Покупець» є держава в особі Кабінету Міністрів України. Оскільки Підприємство знаходиться під кінцевим контролем держави, то всі контрольовані державою підприємства вважаються пов'язаними сторонами під спільним контролем.

Залишки по операціях з пов'язаними сторонами є наступними:

	2021	2020
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	15 950 903	34 264 762
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	971 605	35 439
Інша поточна дебіторська заборгованість	8 085	1 363
Гроші та їх еквіваленти	3 479 514	95 367

	2021	2020
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(7 084 433)	(9 508 252)
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	(4 801 666)	(39 586)

Статті прибутків і витрат по операціях з пов'язаними сторонами є наступними:

	2021	2020
Чистий дохід від реалізації товарів	13 982 342	23 212 220
Чистий дохід від реалізації послуг	31 418 465	36 139 677
Купівля електричної енергії	(9 527 478)	(22 798 925)
Купівля послуг	(192 668)	(243 966)
Інші операційні доходи	701 370	28 647

Операції купівлі-продажу електричної енергії та послуг з пов'язаними сторонами здійснюються за цінами, встановленими відповідно до діючих законодавчих та нормативних актів.

Непогашені залишки на кінець звітної періоду є незабезпеченими та безвідсотковими.

Відповідно до пункту 49 Статуту ДП «Гарантований покупець», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 року № 455, управління підприємством здійснює директор. Директор підприємства призначається на посаду та звільняється з посади Кабінетом Міністрів України, самостійно вирішує питання діяльності Підприємства, крім тих, що належать до компетенції суб'єкта управління. Поточні виплати управлінському персоналу за звітний період 2021 року склали 1 264 тис. грн (за 2020 рік – 989 тис. грн).

20. Управління ризиками

Основними фінансовими інструментами Підприємства є дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги та інша дебіторська заборгованість, кредиторська заборгованість. Підприємство не має операцій з похідними фінансовими інструментами.

Підприємство схильне до ринкового ризику, кредитного ризику та ризику ліквідності. Керівництво Підприємства контролює процес управління цими ризиками.

Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Підприємства, визнаних у фінансовій звітності, дорівнює їх справедливій вартості.

Ціновий ризик

Ціновий ризик являє собою ризик того, що на поточні або майбутні фінансові результати Підприємства може негативно вплинути зміна тарифів на електричну енергію або зміна порядку розрахунку вартості послуги в рамках виконання спеціальних обов'язків.

Підприємство управляє цим ризиком за рахунок провадження своєї діяльності у повній відповідності до всіх регуляторних вимог та повного їх дотримання, а також шляхом вживання адекватних заходів для дотримання затверджених структур тарифів та кошторису.

Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик того, що контрагент не виконує своїх зобов'язань за фінансовими інструментами або за контрактом, що може призвести до фінансових збитків, і виникає даний ризик переважно у зв'язку з дебіторською заборгованістю Підприємства.

Поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги за строками непогашення представлена у Примітці 10.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності являє собою ризик того, що Підприємство не зможе виконувати свої зобов'язання по мірі їх виникнення. Підприємство управляє ризиком ліквідності за рахунок дотримання фінансової дисципліни згідно з фінансовим планом, який затверджується на щорічній основі. Основним джерелом фінансування для Підприємства є надходження від операційної діяльності.

Фінансові зобов'язання Підприємства за строками погашення представлено у Примітці 12.

Управління ризиком капіталу

Метою Підприємства в питаннях управління капіталом є забезпечення здатності Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі для того, щоб забезпечувати прибутки і підтримувати оптимальну структуру капіталу для запобігання зменшення його вартості.

21. Події після дати балансу

Інформація про стан розрахунків з контрагентами

Підприємство враховує у своїй фінансовій звітності наслідки коригувальних подій, що мали місце після звітної дати до дати затвердження звітності і свідчать про умови, які існували на кінець звітного періоду.

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

В січні-лютому 2022 року НЕК «Укренерго» погасило заборгованість перед ДП «Гарантований покупець» за надані послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії у сумі 3 667 387 тис. грн за період червень-листопад 2021 року.

У лютому 2022 року, з метою врегулювання питання недовідпуску у січні-лютому 2021 року ДП «НАЕК «Енергоатом» обсягів електричної енергії (див. Примітку 5.3), необхідних для забезпечення побутових споживачів, ДП «НАЕК «Енергоатом» та ДП «Гарантований покупець» укладено відповідну Угоду про врегулювання взаємної заборгованості та взаєморозрахунків. Аукціонним комітетом з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами, відповідно до протоколу № 31 засідання від 10 лютого 2022 року та 11 лютого 2022 року рекомендовано проведення електронного аукціону з продажу зазначених в Угоді обсягів електроенергії. В лютому та березні 2022 року ДП «Гарантований покупець» на електронному аукціоні були частково придбані вказані обсяги електричної енергії в ДП «НАЕК «Енергоатом» та продані на ринку електричної енергії за аукціонною ціною. В липні 2022 року, відповідно до протоколу № 33 засідання від 08.07.2022 рекомендовано проведення додаткової сесії електронного аукціону з метою допродажу всього обсягу електричної енергії, передбаченого Угодою. Отже, в липні 2022 року ДП «Гарантований покупець» на електронному аукціоні було докуплено необхідний обсяг електричної енергії передбачений Угодою.

Результати цих операцій знайдуть відображення в актах приймання-передачі послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, наданої гарантованим покупцем НЕК «Укренерго», у відповідних періодах, і які, як очікується, будуть підписані НЕК «Укренерго».

Слід зазначити, що на дату затвердження цієї фінансової звітності акти приймання-передачі Послуги лише за п'ять з дванадцяти місяців 2021 року були підписані НЕК «Укренерго».

24 лютого 2022 року Росія розпочала повномасштабний наступ в Україну. Російські регулярні війська атакували кордони в областях, які межують з РФ, Білоруссю та в околицях терористичних угруповань. У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року 64/2022, затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 № 2102-ІХ на всій території України введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року. В Україні воєнний стан визначається як особливий правовий режим, що вводиться у разі загрози національній безпеці.

Торгово-промислова палата України на підставі ст. 14, 141 Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» від 02 грудня 1997 року № 671/97-ВР, Статуту ТПП України, засвідчила форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили): військову агресію Російської Федерації проти України, що стало підставою введення воєнного стану.

Умови особливого стану загострили питання погашення заборгованостей. Так, з початком військової агресії РФ та введенням воєнного стану, НЕК «Укренерго» здійснило лише один платіж за послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії за 2022 рік у сумі 229 млн. грн.

Також, з початком військової агресії РФ знизився рівень розрахунків виробників електричної енергії (ДП «НАЕК «Енергоатом» та ПрАТ «Укргідроенерго») з ДП «Гарантований покупець» за послугу із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, що призвело до виникнення заборгованості перед Підприємством, що, відповідно, призвело до заборгованості гарантованого покупця перед постачальниками універсальних послуг.

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ»

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інакше)

Органи державної влади та керівництво Підприємства вживає всіх належних заходів для мінімізації впливу військової агресії РФ щодо України на фінансово-господарську діяльність Підприємства та енергетичну галузь України в цілому.

Від початку вторгнення РФ у 2022 році ключовими напрямками у роботі з клієнтами Підприємство визначило:

- максимальне сприяння щодо допомоги в оплаті за куповану електричну енергію, включаючи перегляд графіку оплати та зменшення терміну передоплати;
- зменшення обсягу взаємних заборгованостей шляхом ініціації прийняття постанови НКРЕКП від 03 березня 2022 року № 340 відповідно до якої, Підприємство має право зменшити рівень розрахунків із продавцем за «зеленим» тарифом пропорційно до неоплаченої частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії;
- пропозиція різних варіантів графіків постачання електричної енергії з фіксованою за результатами аукціону ціною, з метою задоволення потреб контрагентів, зокрема ПУП;
- пошук нових ринків реалізації електричної енергії виробленої з відновлювальних джерел для максимізації доходу та забезпечення оплати виробникам за «зеленим» тарифом.

21 березня 2022 року Міністерство енергетики України видало наказ № 132 «Про забезпечення купівлі – продажу електричної енергії постачальниками універсальних послуг в особливий період», відповідно до якого гарантований покупець має змогу купувати електричну енергію у ДП «НАЕК «Енергоатом» та ПрАТ «Укргідроенерго» та продавати її постачальникам універсальних послуг.

Крім цього, Міністерством енергетики України, в особливий період, на постійній основі видаються накази, спрямовані на врегулювання проблемних питань щодо діяльності суб'єктів господарювання на ринку електричної енергії.

Зокрема, наказом від 28 березня 2022 року № 140, який діяв до 04 липня 2022 року, та наказом від 15 червня 2022 № 206 встановлений порядок здійснення розрахунків ДП «Гарантований покупець» з виробниками ВДЕ та іншими учасниками ринку електроенергії.

Наказами від 09 травня 2022 року № 173 та від 23 травня 2022 року № 180 частково врегульовано питання погашення заборгованості між ДП «НАЕК «Енергоатом», ДП «Гарантований покупець» та постачальниками універсальних послуг.

Діяльність ДП «Гарантований покупець» є економічно збалансованою, витрати забезпечені відповідними джерелами надходжень. Питання щодо дебіторської та кредиторської заборгованості, у разі необхідності, під час особливого періоду, врегульовуються нормативно-правовими актами Міністерства енергетики України та НКРЕКП.

Кабінетом Міністрів України 16 квітня 2022 року постановою № 453 було продовжено дію Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії до 31 жовтня 2022 року та постановою від 07 липня 2022 року №775 покладено на ДП «Гарантований покупець» спеціальні обов'язки, які полягають у наданні послуг із забезпечення безпеки постачання електричної енергії за напрямом безперебійного функціонування ринку електричної енергії відповідно до Правил про безпеку постачання електричної енергії, затверджених Міненерго.

В.о. директора

Головний бухгалтер

Андрій ПИЛИПЕНКО

Лариса ШИНКАРЬОВА